Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada
Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa
ADRESAS:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 46 (256) KAINA 15 ct. MONTREAL, 1957 m. LAPKRIČIO-NOVEMBER 20 d. PRICE 15 ct. XVII METAI

Politinių įvykių savaitė

ŠALTASIS KARAS PASIE KĖ NEPAPRASTĄ ĮTAMPĄ

Viduriniųjų rytų konfliktas iš plėstas ligi sprogimo.

Susidūrimas dėl Syrijos iš plėstas į visus Viduriniuosius Rytus. Dabar tai jau ne Syrijos, bet visų Viduriniųjų Rytų konfliktas. Dabar

VIDURINIUOSE RYTUOSE SUSIDARĖ ŠALTOJO KARO ŽDINYS,

kuris virš taikos pakibo grės mingu propagandinių jėgų su sitelkimu. Netektų daug nusistebėti, kad kiltų ir karas. Viso to kurstytojas Chruščiovas pareiškė, kad iš to nieko neišeis. Bet kažin, ar taip kategoriškai jis ir galvoja, kaip kalba?

Susidaro įspūdis, kad

VIDURINIUOSE RYTUOSE SPRENDŽIAMA ŠALTOJO KARO ATOMAZGA.

Tokia yra dabartinė padėtis, kuri, žinoma, gali kisti taikos išsilaikymo pusėn, bet dabar dar negalima garantuoti, kad ši įtampa neprasiveržtų karštu karu.

Chruščiovas pakartotinai kalba apie Vakarams nežinomos jėgos rusų raketas, apie balistinius pabūklus, kurie pasieksią Ameriką, apie dar paslaptyje laikomus ginklus. O JAV karo vadovybė kalba

APIE PARENGTIES PADĖTYJE LAIKOMAS KARO JĖGAS,

kurios esą per 15 minučių galinčios stoti į kovą. Tai grės mingi ženklai. Atseit: kada Viduriniuosiuose Rytuose šalta sis karas, nors prabildamas ir karštojo karo smūgiais, tarytum koncentruoja žmonijos dėmesį, faktinai kalba eina ne apie karą Viduriniuose Rytuose, kaip apie antraeilį, nors ir neabejotiną eventualumo atveju dalyvį, bet

ESMĖJE KALBAMA APIE RUSIJOS IR AMERIKOS KARĄ.

O neramumai Syrijoje, Jordanijoje, Arabijoje, Egipte, kur ligi kraštutinumo išvystytas šaltasis karas, talkon įjungus ir Kiprą ir Tunisą, ruošiant ir Indoneziją, — tai yra tiktai vienam didžiam didžiųjų jėgų konfliktui.

Šiaip ar taip vertintume tarptautinius įvykius, atrodo — reikia sutikti, kad

BRĘSTA NEIŠVENGIAMAS DIDŽIŲJŲ JĖGŲ SUSIDŪRIMAS.

Tiesa, kad karo niekas neno ri, bet ar bus rastos išeitys ir išvengtas atominis karas? Jeigu taip įvykiai vystysis ir toliau, tai naujas karas gali artėti labai greit.

Ir dirbtiniai žemės satelitai pasitarnaus ne mokslo ir naujų žmogaus laimėjimų tikslui, bet — naujam ir žiauriam, kokio dar nebuvo patyrusi žmonija, karui. Ne veltui

NEPAPRASTAI DAUG KALBAMA IR RAŠOMA APIE DIRBTINIUS SATELITUS

Viskas viešai nepasakoma, bet dirbtinių satelitų pirmasis tikslas yra karinis. Jeigu galima paleisti satelitus ir juose įrengti aparatus, kurie tiksliai apskaičiuotu laiku gali padaryti krovinio išmetimus, tai tas reiškia, kad

DIRBTINIAI ŽEMĖS SATELITAI GALI NUNEŠTI ATOMINES BOMBAS Į TAIKINIUS

Atrodo, kad tai jau yra atsiekta, nes antrojo rusų satelito „Laika" esanti nuleista į žemę ir būtent — taikliai į Rusijos teritoriją...

Raašnt šią apžvalgą, tarptautinė būsena yra labai įtempta, nes Vid. Rytuose konfliktas labai stiptus — prieš Jordanijos karalių sukelta didelė opozicija; jam gelbėti Saudija atsiuntė savo kariuomenės dalinius; Tunisas, gavęs ginklų iš JAV ir DB, sukėlė griežtus Prancūzijos protestus; jau daromos nuolaidos rusų protestams Jungtinėse Tautose, kur jie pareikalavo nusiginklavimo klausimui spręsti sudaryti visų valstybių atstovų komisiją.

Bendrai kalbant, politinė iniciatyva yra Maskvos rankose, o netekę aiškios orientacijos,

VAKARAI GYVENA SUNKIĄ POLITINĘ KRIZĘ.

Ypač yra sunki Amerikos valdžios būsena, kuriai priklauso politinis Vakarų vadovavimas. Amerikiečiai ir net užsieniai stipriau pradeda pulti JAV prezidentą Eisenhowerį, kad jis esąs pasimetęs ir nesugebąs tokioms sąlygoms esant orientuotis ir nesugebąs vesti ir laikyti aiškaus tarptautinio politikos kurso.

Bendra tarptautinė politinė būsena yra labai trapi. Bet šaltieji skaičiavimai rodo, kad dabar naujas karas dar lyg ir nebūtų pribrendęs. Bet, galimas dalykas, kad tai sunku bus ir paste bėti, nes karas prasidės staigiai ir gal kaip tiktai sudarius vaizdą, kad niekas jo nelauktų...

MORKIS TRAUKIAMAS TEISMO ATSAKOMYBĖN

Toronto Bendruomenės Seimelis nutarė patraukti teismo atsakomybėn „delegatą" Morkį, kuris būdamas Lietuvoje, kaip rašo „Tiesa" 216-me numeryje, bjauriai apšmeižė lietuvius — esą jie lupinėję miru siems auksinius danis, kad Kanadoje galėtų pralobti. Už šį bjaurų šmeižtą Morkis turės atsakyti.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS MONTREALIUI

vajus vyksta sėkmingai. Jau gauti pirmieji mokėjimai. Kviečiami 100 asmenų paremti šį vajų, įmokant po 5 dolerius.

Be praėjusiame NL numeryje paskelbtųjų, praėjusią savaitę įmokėjo po 5 dol. dar sekantieji asmenys: 34. Juozas Gražys, 35. Bronius Abromonis. Kviečiame atsiliepti penkinėmis daugiau tautiečių. Trūksta dar 65.

Į projektuojamą LE-jos įteikimą žada atvykti iš Bostono leidėjas p. Kapočius ir redaktoriai.

LIETUVIŲ AKADEMINIS

Sambūris praneša, kad numatytas linksmas šokių vakaras, turėjęs įvykti lapkričio 23 d. Rumunų salėje, yra atšaukiamas.

WINNIPEG, Man.

KARUOMENĖS ŠVENTĖ

Lapkrišio 24 d., 4 val. K. L. B-nė ruošia iškilmingą kariuomenės šventės minėjimą. Programoje numatyta paskaita, dainos ir kita meninė dalis. Programa prasidės 11 val. pamaldomis. Visi lietuviai, kurie dar nepamiršome savo tėvų žemės, gausiai dalyvaukime.

Winnipego Apyl. K. L. B-nė.

Naujienos iš pasaulio sostinės

LIETUVOS AMERIKA NEUŽMIRŠO

Washingtone lapkr. 15—17 d. buvo Amerikos Lietuvių Tarybos metinė konferencija, kurioje dolyvauja visi nariai. Atvykęs į konferenciją JAV užsienio reikalų ministerio pavaduotojas I. W. Henderson, pareiškė, kad Amerika nėra už miršusi nei Lietuvos, nei kitų Pabaltijo valstybių. Sovietų okupacija nepripažinta ir nebus pripažinta.

Šio suvažiavimo proga įvyko Laisvinimo Veiksnių konferencija ir Balfo valdybos pasitarimai.

● Iš 40,000 New Yorke gyvenančių lietuvių kas savaitę miršta apie 10 asmenų. Kažin ar tiek per savaitę priauga naujų ir ar jie išauga sąmoningais lietuviais?

● Stukas kas šeštadienis 4—5 valandą p. m. turi lietuvišką valandėlę, kuria lietuviai domisi.

● Newjorkiečiai neturi laiko domėtis rusų sputniku. Atrodo, kad Žukovo atsistatydinimu didesnis susidomėjimas. Nevjorkiečiai sako: Neveltui Stalinas šokdino Chruščiovą,— dabar Chruščiovas moka šokdinti kitus. O Žukovui taip ir reikia: padėjo Chruščiovui su doroti Molotovą, Malenkovą, Kaganovičių, Šepilovą, — tai dabar ir pats sudorotas... Girdi, kaip patarlėje: „durnių ir bažnyčioje muša"...

IŠKILMINGOS AV KLEBONŲ IŠLEISTUVĖS-SUTIKTUVĖS

Šeštadienį Montrealio lietuviai turėjo ne eilinę dieną, nes tą dieną sutapo kelios iškilmės —Aušros Vartų parapijos klebono kun. dr. J. Kubiliaus išleistuvės į Čikagą, naujo klebono kun. J. Borevičiaus priimtuvės ir parapijos salės atidarymas, nes ji išdažyta ir užbaigta.

Nors iškilmių ruošėjos KLK MD-ja iš anksčiau seklbė vakarienę salės atidarymui, bet paaiškėjus, kad dabar keičiami klebonai, iškilmės faktinai visiškai nukrypo klebonų pagerbimui.

Pirmą kartą AV salė buvo taip pilna žmonių. Joje nebuvo laisvo kampelio, bet ir tas nepadėjo ir dalis žmonių, atvykusių į šią iškilmę, turėjo grįžti namo, nes negavo vietos.

Iškilmingą vakarienę atidarė KL Katalikių Moterų Dr-jos Montrealio skyriaus veiklioji pirmininkė p. Gabaliauskienė, rumpu žodžiu pasakiusi iškilmių tikslą ir paprašiusi išvyksantį kleboną sukalbėti vakarienei maldą. Vakarienę vesti jį perdavė AV bažn. komiteto nariui Petrui Lukoševičiui. Jis tą uždavinį atliko sėkmingai.

Paprašęs susirinkusius pasisotinti, vėliau jis kvietė pagal ilgą sąrašą kalbėti. Iš eilės atsisveikinimo žodį kun. J. Kubiliui ir sveikinimus naujam klebonui kun. J. Borevičiui pareiškė: AV komit. vardu dr. Vazalinskas; grupės tautiečių, šia proga sudėjusių AV bažnyčios skoloms mažinti po 50 dol., p. Gabaliauskas per visą vakarą rinkėjų padedamas viso surinkęs per 1000 dol.; Montrealio Seimelio Prezidiumo, Tautinių ir savo šeimos vardu St. Kęsgaila; šeštadieninių mokyklų, su grupe mokinių KF įgal. ir mok. p. Rimkevičienė (mokinė Kudžmaitė pasakė atatinkamą eilėraštį); Augšt. L. Kursų vardu dir. dr. Nagys; op. sol. E. Kardelienė; ateitininkų — Br. Lukoševičienė; choro vardu — p. Vaišvila; stu dentų vardu — p. Siniūtė; Dramos Teatro — B. Pūkelevičiūtė ir K. Veselka; sportininkų Tauro—p. Mylė, NL red. ir 3-kos klubo — J. Kardelis, Šv. Kazimiero parapijos vardu klebonas kun. J. Bobinas; skautų — I. Šipelytė ir inž. Kibirkštis; KL Katalikių Moterų Dr-jos sk. vardu — p. Bernotienė ir p. Petrauskiene; giminių vardu p. Lukošius; Liet. Akad. Sambūrio — inž. Aniolauskas; Vilniečių — K. Baronas, o po to — visi iškilmės dalyviai susidarę ilgiausia eile visi atsisveikino individualiai. Ta proga daugelis kalbėjusiųjų ir pavienių buv. klebonui įteikė dovanų, gėlių ir tt. Buvusiam AV klebonui kun. dr. J. Kubiliui visi linkėjo sėkmės naujose svarbiose pareigose — Čikagos Jaunimo namų direktoriaus pareigose.

Atsisveikinimo žodyje kun. J. Kubilius prisiminė įsikūrimą Montrealyje, pirmuosius žingsnius formuojant parapiją ir sunkumus bei nepatogumus, kuriuos teko išgyventi naujakuryboje. Kun. Kubilius dėkojo tautiečiams už paramą parapijai ir jam pačiam sunkiuoju laikotarpiu. Dėkojo visiems parapijiečiams ir baigdamas naujam klebonui palinkėjo sėkmės klebonaujant.

Naujasis klebonas, kun. Jonas Borevičius kondensuotame žodyje pasisakė norįs būti geras ir kiek galima geriau atlikti jam uždėtas pareigas.

Vakarienė buvo paruošta labai gražiai, turtinga ir skoninga; aptarnavimas be priekaišto. Tat ir vakaras praėjo labai gražioje npuotaikoje.

PLIAS NARIŲ SUSIRINKIMAS

įvyksta galutinai nustatyta data — penktadienį, lapkr. 22 d., 8 val. vak. A. V. salėje. Bus. Dipl. inž. J. Bulotos pas kaita — Dirbtiniai Žemės satelitai ir tarpplanetinis susisiekimas. Visi nariai ir technikos darbuotojai yra kviečiami atvykti į susirinkimą. **V-ba.**

STUDENTŲ ŽINIAI

Šį penktadienį, lapkričio 22 d., 8 val. vakaro Aušros Vartų Parap. naujoje klebonijos salėje šaukiamas svarbus susirinkimas. Programoje Dr. H. Nagio paskaita ir bus aptariami svarbūs einamieji reikalai. Maloniai prašome dalyvauti visus Montrealio lietuvius studentus.

Valdyba.

RUDENS LAIDOS DIPLOMANTAI

Rudens laidoje keli Montrealio lietuviai, gavo augštojo mokslo diplomus: J. Matulis McGill gavo metalurgijos inžinieriaus diplomą, P. V. Zubas gavo architekto diplomą, V. Vaičiūnaitė Montrealio universitete gavo humanitarinių mokslų diplomą. Malonu pasveikinti naujus augštojo mokslo diplomantus.

P. V. ZUBAS — ARCHITEKTAS

Petras Vyt. Zubas išlaikė McGill architekto egzaminus ir gavo architekto diplomą. Naujasis mūsų architektas sutiko būti Augštesniųjų Kursų mokytoju.

● **Pp. Bulotų** šeima statosi naujus namus.

Pasaulio lietuvių sostinėje

EDVARDAS ŠULAITIS IŠ SIBIRO ČIKAGON

Lapkričio 10 d. Chicagon atskrido buvusi Sibiro tremtinė Monika Drobavičiūtė - Gaučienė su 16 m. dukra Rūta ir 13 m. sūnumi Rimučiu. Chicagos aerodrome juos pasitiko Gaučienės vyras, apie 100 lietuvių, daug fotografų ir spaudos žmonių.

Gana jaudinantis buvo Gaučiaus susitikimas su 11 metų nematyta savo šeima. Spaudos atstovams jis pareiškė: „Aš esu laimingiausias žmogus pasaulyje", o Gaučienė ištarė: „Aš čia jaučiuosi, kaip danguje".

Gaučienė su vaikais iš Lietuvos Sibiran buvo ištremta 1948 m. Dvejus metus kirto medžius, Vėliau buvo perkelta gyventi drauge s usavo tėvais ir broliu į kolchozą, ir čia dirbo kaip melžėja.

Šių metų spalio 1 d. iš JA Valstybių atstovybės gavusi pranešimą, jog yra išleidžiama Amerikon. Spalio 6 d. apleido Sibirą ir bemaž mėnesį išgyveno Maskvoje. Taip pat dar buvo nuvykusi į Lietuvą pasiimti vaikų, kurie ten buvo išsiųsti pradžioje mokslo metų. Pagaliau, lapkričio 6 d. lėktuvu apleido Maskvą ir per Stockholmą, New Yorką Chicagon.

Jų atvykimu rūpinosi Gaučius, kuris, kaip JA Valstybių **pilietis, 1947 metais išvyko iš** Lietuvos. Tai ppat nemaža pagelbėjo ir New Yorko advokatas Marshall Mac Duffie, kuris prieš du metus paskalbėjime su Chruščiovu išgavo žodį, kad iš Rusijos bus išleistos bet kurio amerikiečio žmonos, kurios tik panorės grįžti pas savo vyrus į JA Valstybes.

PUIKUS KREPŠINIO PERGALIŲ MINĖJIMAS

Dvi dienas užtrukęs Lietuvos krepšinio pergalių 20 metų sukakties minėjimas praėjo retai matytu pasisekimu. Daugiau kaip 2,000 vietinės publikos ir svečių iš viso Š. Amerikos kontinento susirinko pagerbti mūsų krepšinio veteranų ir pasidžiaugti jaunųjų krepšininkų pasirodymu.

Krepšinio žaidynėse dalyvavo 5 lietuvių komandos. Toronto liet. rinktinė supliekė Detroitą 61—59, ASK Lituanica nugnybo New Yorką 50—40 ir vėl torontiečiai sumušė Chicagą 56—49.

Šeštadienio programa buvo baigta linksmavakariu Lietuvių Auditorijoje.

Sekmadienį po pietų buvo išaiškintas krepšinio varžybų nugalėtojas, kuriuo tapo ASK Lituanica, nuskriaudusi Toronto liet. rinktinę 58—55.

Po to įvyko labjausiai žiūrovų laukiama dalis — krepšinio veteranų paegrbimas ir jų tarpusavio rungtynės. Čia jiems buvo įteikti gražūs diplomai ir Lietuvos vaizdų albumai.

Veteranų krepšinio susitikime laimėtojais išėjo 18 — 16 „baltieji", už kuriuos žaidė: Savickas, Budriūnas, Budrikas, Petraitis, Ruzgys, Giedraitis, įveikę „žaliuosius"—Talzūnas, Kriaučiūnas, Andrulis, Puzinauskas, Mažeika ir V.Norkus.

Minėjimas buvo užbaigtas gražiu banketu.

VILKIUKŲ IR PAUKŠTYČIŲ TĖVAMS

Ateinantį šeštadienį lapkr. 23 d. II.30 val. Rosemounto šeštadieninės mokyklos patalpose yra šaukiamas Rosemounto rajono, skautų tėvų ir rėmėjų susirinkimas. Bus svarstomi svarbūs organizaciniai klausimai, tėvų komiteto pertvarkymas, naujų skautų - čių tuntininkų pristatymas ir kiti einamieji reikalai.

Gerb. Tėvai, savo atsilankymu į susirinkimą parodykite pritarimą mūsų darbui!

Draugovių Draugininkai.

ŠALPOS FONDAS

praneša, kad Dr. J. Mališka ir Dr. J. Šegamogas maloniai sutiko talkininkauti šiuo metu vykstančiam šalpos vajuje.

Tose apylinkėse gyventntie ji tautiečiai yra prašomi savo aukas pristatyti jiems.

Šalpos Komitetas.

● **Dr. Šegamogas** operavo p. Girdžiuvienę, p. Juodvirsienę ir gydo Kirkuvienę.

● **Goriui Izidoriui** tūlas vilasa lietis gatvių sankryžoje įvažiavo į mašinos šoną ir p. Gorio mašiną apgadino, bet nelabai.

● **Leitenantas Ivaška,** tarnaujas JAV kariuomenėje, iš Platsburgo lankėsi Montrealyje. P. Ivaška tarnauja aviacijoje.

DIDELĖ J. AMBRASO NELAIMĖ

Aną penktadienio vakarą, kai J. Ambrasas dirbo vienas savo garaže, netikėtai jį užpuolo banditas su revolveriu. Grąsindamas ginklu, jis išėmė iš garažo kasos 300 dol., iškrėtė J. Ambraso kišenes ir p. Ambrasą žiauriai sumušė. Nelaimingasis užpultasis, žiauriai mušamas, neteko sąmonės ir pargriuvo. Banditas matyt spėjo, kad jo auka jau negyva, pabėgo. Bet J. Ambrasas atsipeikėjo ir šaukėsi pagalbos. Pasirodė, kad jam golvoje padarytos 3 skylės. Visą savaitę jis negalės jo dirbti ir turi gydytis. Bandi tas pasislėpė ir yra jieškomas. Užuojauta nukentėjusiam.

● **K. Baronas,** NL bendradarbis Hamiltone, būdamas Montrealyje, viešėjo pas pp. Žukauskus ir lankėsi NL redakcijoje.

● **Lukoševičienė Irena** pakviesta ir sutiko mokyti prancūzų kalbą Augštesniuosiuos Kursuose. Ligšiol Kursuose prancūzų kalbą mokė kun. dr. J. Kubilius, dabar persikeliąs į Čikagą.

● **Pp. Kirkų** dukra aną savaitę ištekėjo už svetimtaučio. Vestuvės buvo gražios.

— Hamiltono Kovas į Montrealį išvyksta su moterų ir vyrų krepšinio komandomis.

NIAGAROS PUSIASALIS

KARIUOMENĖS ŠVENTE.

Lietuvių Veteranų Sąjungos „Ramovė" Niagaros Pusiasalio skyrius kreipiasi į visus atjaučiančius kariuomenės reikalus tautiečius maloniai kviesdamas atsilankyti į rengiamą Kariuomenės Šventę, kuri įvyks **lapkriči o23** d., šeštadienį, St. Catharines, Ont. Slovakų salėje, Welland Ave., ir Page St., kampas. Programoje bus paskaita ir meninė dalis, kurią atliks Toronto „Varpo" choras. Po koncerto šokiai ir turtingas bufetas. Pelnas skiriamas karo invalidams sušelpti. Pradžia 6 val. vak. **Valdyba.**

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis.

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Telefonas: POntiac 7-7920

Prenumerata metams:		Yearly Subscription Rates:	
Kanadoje	$ 5.00	Canada	$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. America	$ 5.50
Visur kitur	$ 6.00	Other Countries	$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15	Pajieskojimų kaina	$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Palaikome tradiciją

ir

MINIME NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĘ

Ypač todėl dabar minime, kad dabar Lietuva savo kariuomenės neturi, nes maskvinis okupantas, okupavęs Lietuvą, Lietuvos kariuomenę nuginklavo, pasigrobė jos Ginklų Fondą ir kariuomenę likvidavo. Tai yra okupanto smurtas, nors tik tai vienas iš daugelio, bet nemažiau žiaurus, kaip ir kiti.

Žinoma, atsiras bimbų, kurie akiplėšiškai teigs, kad esanti *kažkokia ten „nacionalė divizija"*. Bet tai tiktai apgaulė, lygiai tokia, kaip carinės okupacijos *laikais, kai šauniausis visos* Rusijos gvardijos pulkas buvo vadinamas *„Litovskij polk"*. *Bolševikai gi nė vieno* žingsnio toliau nenuėjo nuo carinių laikų, ir nieko nauja net neišgalvojo. Okupantas, kaip jis besivadintų, cariniu ar komunistiniu, visada buvo, yra ir bus okupantas.

Kai mums šiapus geležinės uždangos esantiems atrodė, kad gal ir perdaug jau tautinių švenčių, tai šiandien, kai Lietuvos okupacija užsitęsė, kai daugiau vis patiriame, kokiu įnirtimu ji vykdoma, kai jau žinome, kad net Lietuvos bolševikai dažnu atveju turi nusiminti, nes labai dažnai patiria okupantinę Maskvos leteną, kuri nesigailėdama nieko ir į nieką neatsižvelgdama, trypia tuos gi pat komunistus tiktai už tai, kad jie, savo prigimties šaukimi, pasireiškia kaip lietuviai,— mums yra aišku, kad reikia tvirtai laikytis tradicijų ir būtinai minėti visas tautines savo šventes, *o jų tarpe ir Lietuvos* kariuomenės.

Minėdami Kariuomenės šventę, *mes didelių dėkingumo* su sikaupimu negalime neminėti jos ryžto, jos žygių ir jos aukų, kurių dėka buvo atkurta Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė. Ne kas kias, bet mūsų visa tauta, atidavusi Lietuvos laisvės kovoms patį gražiausį savo žiedą — jaunimą, savanorius - kūrėjus ir karininkus bei karinę vadovybę, laimėjo kovas, kurių dėka Lietuva laimėjo 22 metus laisvės, kuri tautai, nors nelengvomis sąlygomis, davė naujų, niekad ir nė *kieno, nors* ir pačio žiauriausio okupanto, jėgų nenuslopinamą gyvybingumą ir nemirštamą gajumą. Yra faktas, kad jeigu Lietuvoje nepaliaujamai reiškiasi siekimas laisvės ir teisių, *tai tiktai dėka Lietuvos Nepriklausomybės* laikais subrendusio tautinio susipratimo, o šis galėjo pasireikšti tiktai dėka to, kad pilkasis Lietuvos žmogus, susibūręs į Lieuvos kariuomenę, buvo ryžtingas, drąsus ir aukavosi už tautos laisvę ir Lietuvos valstybės nepriklausomybę.

Mums privalu minėti Lietuvos Kariuomenę dar ir todėl, kad okupantas išniekino jos kapus, sutrypė ir šventvagiškai iškoneveikė Lietuvos laisvės kovų simbolį — Nežinomojo Lietuvos Karčivio Kapą. Ši šventė — yra drauge ir mūsų protestas prieš okupanto smurtą.

Nėra nė vieno lietuvio, kuris negerbtų Lietuvos karių pasiaukojimo už tautos laisvę ir *Lietuvos valstybės nepriklauso*mybę. Nors ir kaip žiaurus okupantas, nors ir atsidėjęs budi ypač tautos švenčių metu, bet mes gerai žinome, kad šią dieną Lietuvos karių kapai bus papuošti gėlėmis, tegul ir nežinomų rankų, kaip buvo ir nežinomų karių, atidavusių augščiausią auką — gyvybę — už Tėvynę ir jos laisvę.

Garbė paaukojusiems jėgas ir gyvybę už Tautos laisvę ir teises!

J. Kardelis.

Taupykime ir skolindamiesi

TATAI GALIMA PADARYTI SKOLIANTIS IŠ LITO

Šiaurės Amerikos kontinente yra labai paplitęs pirkimas išsimokėtinai — kreditan. Vienokia ar kitokia kredito forma yra pagrįstas visas Amerikos ekonominis gyvenimas. Priešingai lietuviškam ar bendrai europietiškam papročiui — pirmiau sutaupyti, o vėliau pirkti, čia viešpatauja taisyklė: pirmiau pirkti, o vėliau taupyti, būtent — mokant skolą už nupirktą objektą, žinoma, priedesu didesniu ar mažesniu pro *centu.*

Patraukti daugiau pirkėjų, pardavėjai siūlo lengviausias *pirkimo ir išsimokėjimo* sąlygas, kaip pavyzdžiui: be jokio įmokėjimo arba su visiškai maža įmokėjimu *galima įsigyti ra*dio aparatus, baldus, namų reikmenis, drabužius, ar mašinas. Likusi skola išskirstoma ilgesniam laikui, dažniausiai nuo kelių iki keliasdešimt mėnesių, ir patiekiama pirkėjui tokioje formoje, kad jis nepastebi, kiek jam šis patogumas kainoja, koks procentas nuo jo lupamas. Gi procentas dažniausia yra nuo 15% iki 30% per metus, o kartais net daugiau.

Pagaliau, jei pirkėjas ir pastebėtų, norėdamas įsigyti pageidaujamą pirkinį, jis neturi kitos išeities, kaip sutikti su betkokiomis sąlygomis, nes neturi pakankamai grynų pinigų. Tokiu būdu įvairios smulkaus kredito, asmeniškų paskolų kompanijos ar pavieniai biznieriai lupa iš nepasitruinčių augštus, *nežmoniškus procentus.*

Laimei, prieš tokį lupikavimą yra vienas labai efektyvus *ginklas, tai kredito kooperatyvai* — bankeliai. Ten žmonės sukaupia visas savo santaupas, *kad reikale pagelbėjus vienas kitam*, o tuo pačiu dar sau už dirbus padorų atlyginimą — dividendą.

Kiek kredito kooperatyvai--bankeliai gali būti naudingi, patiekiam keletą pavyzdžių.

Vienas lietuvis pirko automašiną ir liko kompanijai skolingas 1000 dol Finansų kompanija jam išdėstė tą sumą 24 mėnesiams po 26 dol. kiekvieną mėnesį. Susidaro per 24 mėnesius jau 1344 dol. arba 344 dol. vien tik procentų. Gi bankeliui per tą pat laiką už 1000 dol. reikėtų mokėti tik po 45.40 dol. į mėnesį, kas sudarytų viso 1089.60 dol. arba 89.60 dol. pricentų. Reiškia — būtų galima sutaupyti 254.40 dol.

Kitu atveju žmogus pirko *baldus iš gerai* visiems žinomos krautuvės. Liko skola 240 dol. sumoje, kuri buvo išdėsty*ta 24 mėn. po 12* dol. Susidaro 288 dol. arba 48 dol. tik palūkanų. Tuo tarpu tą pat sumą pasiskolinus *tokiam pat laikui* iš bankelio „Lito", reikėtų mokėti tik 10.90 dol. į mėnesį, arba viso 261.60 dol. Gaunamе 26.40 dol. santaupą.

Štai vėl viena Montrealyje pagarsėjusi finansų kompanija savo brošiūroje siūlo patogias ir patikimas, „draugiškas paskolas" (friendly loans). Patiekiamas pavyzdys. Pav., pasiskolinus 600 dol. dvylikai mėnesių, reikia grąžinti po 56.55 į mėn. arba 677.60 per 1 metus. Susidaro 77.60 palūkanų. Tačiau tokią pat paskolą iš „Lito" reiktų grąžinti tik po 52,34 *dol į mėnesį* arba viso 628,08 dol. Tokiu būdu, sutaupoma 49.52 palūkanų.

Šalia žemesnių palūkanų kredito baneklis dargi duoda nemokamų paskolų draudimą mirties ar nedarbingumo atveju. Akivaizdoje šių tikrų faktų, mūsų kredito bankelio nariai, beveik visi lietuviai, turėtų pasinaudoti jiems teikiamu naudingu patarnavimu kooperatyve ir ne atiduoti savo sunkiai uždirbtų skatikų svetimiems, bet paliktį *juos* savų tarpe. Vienybėje — galybė.

J. Skučas

„Lito" valdybos narys informacijos reikalams.

Ką rašo kiti

AIŠKUMU PERSUNKTI PALYGINIMAI

Vienybės red. J. Tysliava rašo:

„Kiek laikraščiams ir, apskritai, švietimo reikalams mes, įvairių pažiūrų lietuviai, beišleistume, tai vistiek — tik našlės ašaros, palyginti su degtinės upėmis...

„Law cannot stop drunkenness — education can", kadaise, prieš 50 metų, rašė Brisbane.

Apskritai yra žinoma, kad per šiuos 50 metų Amerikos lietuviai išleido laikraščiams, bažnyčioms ir kitiems švietimo reikalams. Bet ar mes žinome, kiek per tą laikotarpį buvo išleista gėrimams? Ar kas nors kada nors pamėgino tai apskaičiuoti?

Žmogus, kuris kiekvieną savaitgalį, grįždamas iš darbo, parsineša kvortą degtinės, sumokėdamas už ją tiek, kiek ir metinė laikraščio prenumerata kaštuoja, neatsakys į šį klausimą".

Spaudos apžvalga

MŪSŲ SPAUDA TURĖTŲ BŪTI APDAIRESNĖ

Ką reiškia neapdairumas ir *nebudrumas, geriausiai ir aiš*kiausiai matome dabar. Tai rusų atominė bomba ir leidžiamieji *žemės satelitai. Amerikonai,* nebūdami budrūs, lengvai leido iššnipinėti atominės paslaptis, ir rusai turi atominę bombą. Amerikonai perdaug buvo atviri, viską dėstė viešai, ir rusai pirmieji, pasinaudoję amerikonų žiniomis, pirmieji paleido satelitus. Ar tai Amerikai naudinga?

Taip ir mes, lietuviai. Niekas mūsų neklausia, niekas mūsų neprašo pasisakymo dėl Lietuvos sienų, o dalis mūsų spaudos, užbėgdama įvykiams už akių, jau daro kaimynams reveransus ir lengva širdim atiduoda kaimynams Lietuvos žemes, lyg Lietuvai jų būtų per **daug. Kartais** tiesiog reikia stebėtis mūsų spaudos neapdairumu.

Štai paskutinis šioje srityje pokštas. *Australijoje einanti* „Mūsų Pastogė" įdėjo kažkokio slapuko, pasislėpusio po raidėmis M. Š., ilgą straipsnį, pridengtą didelio mokslišku mo skraiste „Lietuvos valstybės sienos ir kaimynai" (Nr. 39 (341) 1957 m. rugs. 30 d.), kuriame aptaria Lietuvos sienas. Labai būdinga: visame straipsnyje yra vienas vienintelis pabraukimas šiuose sakiniuose:

„*Savo pietvakarinę sieną* (su Vokietija) Lietuva, taip sakant, paveldėjo iš kunigaikščių *Lietuvos laikų. Po Žalgirio* mūšio (1410) Malmo ežero taikos sutarty ši siena buvo nustatyta tarp *Lietuvos kunigaikštystės* ir Riterų ordeno žemių. Šioj sienoj įvyko svarbus pakeitimas *1923* m., kai Lietuva, padedama mažlietuvių, prisijungė Klaipėdos kraštą. Šiuo žygiu Lietuva laimėjo ne tik gerą uostą, bet pasiekė vakaruose struktūrinių sienų, susigrąžinant Mažosios Lietuvos lietuviškiausią dalį. Klaipėdos kraštas buvo ir, mano išmanymu, **turėtų būti paskutinis politiškas ir tautinis lietuvių žingsnis į vakarus,** turint galvoj santykius su Vokietija ateityje. Lietuvos siena su buvusiu ir būsimu didžiuoju vakarų kaimynu, yra naturali siena, **kuri** atsiremia duotus antropogeografinius *duomenis*".

Taip rašo slapukas M. Š. Pirmiausia, tas antropogeografi*nis argumentas yra tikras ab*surdinis kalambūras, dėl kurio neverta nė aiškintis. Antra, jeigu MŠ remiasi kunigaikščiais, tai kodėl jis nesiremia didžiausiu jų autoritetu — Vytautu Didžiuoju, kuris sakė, kad Lietuva yra ligi Ossos upės, prie Vyslos žiočių? Trečia, kokia teise slapukas MŠ dalina Lietuvos žemes nesamiems kaimynams?

Tenka nusistebėti „Mūsų Pastogės" neapdairumu, kai net jau labai prastai besiorientuoją istorijoje asmens susipratimo ir nustojo kalbėti apie dalykus, kurių neišmano. Koks norsai kaimynų agentas rašo jų naudai straipsnius, o mūsų spauda deda... Tiesiog apmaudas ima.

Mūsų mokslininkai, žinovai skaito paskaitas, skelbia straipsnius, aiškina etnografines lietuvių sritis, o mūsų spaudos žmonės — *tyg to nei girdėjo,* nei pasidomėjo. Archeologai, kalbotirininkai, istorikai, geografai ir kt. ligšiol jau aiškiai siai yra išaiškinę, kokios yra lietuvių etnografinės ribos, bet visa tai — tarytum žirniai į sieną.

Kam perdidelė Lietuva, tevožiuoja į St. Marino, bet lietuviams ji permaža. O svarbiausia, *kas turi teisę* ir kokią kalbėti prieš visos tautos valią, kai Lietuvos Steigiamasis Seimas, *reikšdamas* visos lietuvių toutos valią, paskelbė visam pasauliui, kad „Lietuva atstatoma etnografinėse *ribose?*"

Reikia stebėtis kaikurios mūsų spaudos savižudiška politika. Negana to, kad kaimynai lietuvių tautą skriaudžia visu inirtimu, dar ir mes patys prisidedame... Kada gi mes pagaliau susiprasime?!

PAJIEŠKOJIMAI

— Jieškomas Antanas Bakevičius, paskutiniu laiku Lietuvoje gyvenęs Telšių mieste. Vėliau jis gyveno Vokietijoje, amerikiečių zonoje. Yra labai svarbių žinių iš Lietuvos. Jis arba jį žinantieji yra maloniai prašomi atsiliepti šiuo adresu: Mr. A. Gureckas, 99 Eastbourne Ave Hamiltno, Ont. Canada.

— Felė Steponaitienė, gyvenanti Sibire, jieško savo brolio, Boleslovo Eiduko, gyvenančio *Winnipeg, Manitoba.* Jis pats arba jį žinantieji arba žinantieji jo likimą prašomi rašyti adresu: Ig. *Ramonas, 268 First* Ave. East, North Bay, Ont., Canada.

— Pajieškomas J. (Š.) K., Lietuvos žydas. Pajieško A. Miselis, 2321 N. Halsted Str., Chicago 14, Ill. U. S. A. Turiu svarbių žinių iš Lietuvos".

● *Skulptorius* Br. Pundžius, Lietuvoje profesoriaująs Dailės Institute, susilaukė 50 metų amžiaus sukaktuvių. Pundžius yra suprojektavęs Dariui ir Girėnui paminklą, bet dėl okupacijos jis nesuspėtas pastatyti.

Neužmirskime atnaujinti „Nepriklausomos Lietuvos" prenumeratos

IR PARAGINKITE KITUS JĄ UŽSIPRENUMERUOTI.

TĄ GALIMA ATLIKTI PAPRASČIAUSIU BŪDU: DĖKITE PINIGUS Į VOKĄ IR PAPRASTU LAIŠKU SIŲSKITE ADRESU: **NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, 7722 GEORGE STREET, VILLE LASALLE, MONTREAL, P. Q.** Nebuvo atsitikimo, kad pinigai būtų žuvę. *Kam patogiau, prašome siųsti* ar banko čekiu ar pašto perlaida — Money Order'iu. Kam sunku prenumeratą apmokėti už visus metus, gali mokėti dalimis. Naujai atvykusieji laikraštį gauna bargan tol, kol prasikuria ir sugeba *apsimokėti.*

Veda sktn. inž. J. Bulota.

10 METŲ AKADEMINIAM SKAUTŲ SĄJŪDŽIUI

Nuo pat pirmų nepriklausomo gyvenimo metų skautybė įleido gilias šaknis į lietuvių jaunimą ir plačiuose pasaulinės skautijos rėmuose susiformavo į savytai tautinį sąjūdį. Nors skautybė jos pradininkų buvo skirta mergaitės ar berniuko *amžiui*, mūsuose ji įgavo platesnę prasmę ir vyresnio amžiaus žmonėms. Taip prieš *33 metus buvo* įsteigta studentų skautų korporacija Vytis ir Studenčių Skaučių Draugovė. *Tie vienetai sėkmingai gyvavo* Lietuvos augštosiose mokyklose, tačiau veikė be formalaus tarpusavio ryšio. Tremtyje pasigedus tokio ryšio, 1947. VII. 7 d. Kaselyje buvo įkurtas Akademinis Skautų Sąjūdis, apimąs Korp! Vytis ir SS Dr-vę. Amerikoje dar prisidėjo Filisterių Ramovė.

Akademinis Skautų Sąjūdis yra nepolitinė organizacija ta prasme, kad nėra kurios nors politinės grupės įtakoje ir nerišа politinių klausimų. Ideologija remiasi krikščioniško žmoniškumo, tautiškumo ir toleran cijos plačiai suprastais princi pais. Skautybės praktika užlei džia vietą visuomeniškumui ir iš skautybės išeinančiam ideologiniam vystymuisi.

Tėvynėje pasėta akademinės skautijos sėkla tremtyje išaugo į vešlų medį, o užjūrio emigracijoje dar labjau išbujojo. ASS *buvo viena tik iš dviejų studentiškų* organizacijų, atsikūrusių užjūryje. Šiuo metu Sąjūdis turi skyrius Vokietijoje, Anglijoje, Australijoje, Pietų Amerikoje, Kanadoje ir JAV. Narių skaičiuojama per 600. Kasmet yra rengiamos stovyklos, studijų dienos, sąskrydžiai ir suvažiavimai. Leidžiamas biuletenis „Ad Meliorem" ir dviměnesinis žurnalas „Mūsų Vytis". Akademikai skautai gyvai reiškiasi ir visuomeninėje veiklo*je: bendruomeninėje,* skautų s-goje ir bendrinėse skautų organizacijose. Praeitais mokslo *metais* JAV Liet. Studentų S-gos vairas atiteko akad. skautams. Tais metais buvo atlikti *neeiliniai darbai, kaip studen*tų metraščio išleidimas ir jaunimo Kongreso suorganizavimas.

Kanadoje ASS skyrius *akty*viai veikia Toronte. Akademikai skautai jau treti metai kai vadovauja Kanados Liet. Studentų sąjungai bei pirmininkauja jos Toronto skyriui. Jų iniciatyva sėkmingai įvykdytas „Lituanus" paramos vajus Kanadoje. ASS nariai reiškiasi Bendruomenės ir kitose organizacijose. Tai keli faktai, nurodą Akademinio Skautų Sąjūdžio įnašą į lietuvių jaunimo ir, bendrai, visuomeninį gyvenimą.

Pirmąjį dešimtmetį atšventusiam Akademiniam Skautų Sąjūdžiui palinkėtina ir ateityje su tokiu pat užsidegimu ir sėkmingumu akademiniame jau *nime puoselėti meilę* ir pareigą Dievui, Tėvynei ir Artimui.

A. P.

JUOKDARIAI...

Kuriuo tikslu Bimba meluoja?

Kažin? Lietuvos ir Rusijos komunistų jis savo melais nesuklaidins, nes jie „Nepriklausomą Lietuvą" skaito. Tat, kaip atrodo, jo melai yra skleidžiami jo paties redaguojamo laikraščio skaitytojams, kurie NL neskaito ir nežino, kas NL-je buvo parašyta. Klausimas: ko dėl Bimbai reikia gi klaidinti savo srovės žmones?

Yra tikra, kad NL-va neglosto visokios rūšies pataikūnų okupacijai, smurtui, darbo žmonių valios klastotojų, išnaudotojų, kolonializmo garbintojų, nežiūrint to, kas jie būtų ir kur jie begyventų. Tai yra tiesa, kurios NL nesigina. Bet kad Kardelis „ne kartą yra išplūdęs visus rašytojus, kurie su juo nebėgo iš Lietuvos", tai Bimba turi įrodyti ar atšaukti šitą melą. Matyt Bimbai gabės supratimas neegzistuoja, tat nėra prasmės apeliuoti į jo garbę.

Bimba pakartotinai teigia, kad „kardelių pabėgelių patriotizmas subliuško prieš kanadišką dolerį" ir jie girdi „nusiplovė rankas nuo Lietuvos" ir į Lietuvą negrįšią... Jeigu būtų taip, tai kaip gi Bimbos patriotizmas yra „subliuškęs", kai jis tiktai kitiems įkalbinėja grįžti, o pats, nei ne galvoja. Bimbos tat patriotizmas tikrai didelis... amerikoniškam buržuaziniam *kapitalistiniam* doleriui riui. Geras gi Bimbos nesubliuškęs buržuaziniam ir ka*talistiniam doleriui "patrio*mas!...

O kai dėl V. Mykolaičio-Putino romano „Sukilėliai", tai gal vienintelis tikrai geras rašinys „Laisvėje" ir buvo atspausdintas — „Sukilėliai". Nebūtų nuostabu, jeigu NL ir per*sispausdintų. Bet... Bimba NL*-je pats gali nusipirkti atskirą knygą atspaustus „Sukilėlius", — *nėra reikalo nekoreguotą* juodrašti, koks buvo atspausdintas „Laisvėje", kartoti su klaidomis. Bet gal Bimba, kaip visa žinantis vadas, pasakys, kodėl gi Lietuvoje išimta iš repertuaro pagal šį tikrai puikų romaną parašyta opera „Sukilėliai", kuri turėjo būti pastatyta bolševikinio perversmo sukaktuvėms? **Mandrapypkis.**

ČIURLIONIO VARDO MENO GALERIJA

įsteigta Čikagoje, Tėvų Jėzuitų namuose, 5600 So. Clare*mont Avenue. Galerijai darbų* atsiuntė visa eilė dailininkų. Galerijoje dailininkai ruošia ir savo kūrinių parodas. Tai labai svarbi nauja kultūrinė įstaiga.

● Chicagos „International Amphiteatre" spalio 21 d. Atei*ties šokių grupė šoko tarptau*tiniame taut. šokių pasirody*me. Čia, stebint 5,000 žiūrovų miniai, lietuviai su pasisekimu* parodė „Malūną".

● Išėjo 12 Baltic Review numeris ir skubiai ruošiamas išleisti 9-sis „Lietuvos" numeris.

Laisvoji tribūna

Komunistas W. Gomulka ir Kardinolas St. Višinskis

V. Ramonas romane „Kry žiai" be jokių skrupulų lietuvių tautai atidarė dvejus vartus: vieniems keliauti į Romą, kitie ms į—Maskvž. eJi pagal bibli ją, Paskutinysis Teismas skirs tys „vienus į kairę, kitus į de šinę" ir tik iš „numirusių prisi kėlusiuosius", tai pagal p. Ra mono nuomonę, jau dabar gy vieji lietuviai keliauja vieni į Maskvą, kiti į Romą. Idėja yra ta pati — tik du keliai. Pasirin kimo nėra. Viskas arba pagal įtikinimus arba kitų norus ir pagal nuopelnus. Gana aišku. Apsispręsk ir žygiuok.

Šių, iš biblijų išplaukiančių pažiūrų, laikosi ir ne vienas katalikiškosios krypties filoso fas ir rašytojas, o kartais ir daž nas laikraščio korespondentas. Ryškiausi V. Ramono idėjų po puliarintojai yra prof. A. Ma ceina, kun. St. Yla ir kt.

Pagal šią dvi kryptis teturin čią filosofiją, susitikimas esąs negalimas. Galįs būti tik pra silenkimas — vieni keliauja vie nos ideologijos kryptimi, o kiti kitos. Jokio vidurio negali bū ti. Esą du židiniai iš kurių spin duliuojančios dvi ideologijos. Pasirinkimas esąs nesudėtin gas — vieną arba kitą.

Iš tiesų, ir biblijos kūrėjai ir augščiau minėtų krypčių outo riai, nuo pradžios iki galo yra aiškūs ir logiški, nes gyvenime mes kiekviename žingsnyje su siduriame dviejų krypčių kely je. Pav. rytai — vakarai, šiau rė — pietūs, balta — juoda, ge ra — bloga, gražu — bjauru, šilta — šalta ir t. t. Ką gi čia prie matematinių tikslumų iš reikštos filosofijos bebūtų gali ma pridėti. Viskas neva aišku ir išsemta.

Dėja, negalima pripažinti, kad šios, rodos, labai aiškios tiesos būtų neabejotinai įtiki nančios. Minčių ir idėjų rezgy nas yra daug sudėtingesnis ir neapsiriksiu pasakęs, kad žy miai didesnė žmonių dauguma savo individualiuose principuo se yra užsidarę ir jų nedemons truoja. Ne vienas jieško ar ir turi susiradęs savus kelius, ku rie neva nė į Romą nė į Mask vą. Tik tie keliai ne taip leng va išreikšti tokiais žydiniais, kaip Roma ir Maskva.

Bet šias mums jau gana įpras tas dviejų krypčių filosofiškas iliuzijas labai pakirto socialis tas dr. Pranas Ancevičius savo straipsniu „Sovietų imperijos griuvimas", įdėtu š. m. Kana dos Lietuvių Dienų metrašty je. Šiuo straipsniu, dr. Ancevi čius, analizuodamas Sovietų imperiją, patiekė daug gilių ir labai įsidėmėtinų minčių, kokių retai mūsų spaudoje besutinki. Ties jo pareikštomis mintimis, mūsų temai atitinkančiomis, pravartu sustoti. Dr. Ancevi čius rašo:

„Nors sovietiškajam komu nizmui apvyko sukurti didžiau sią imperiją žmonijos istorijo je, jam nepavyko prievartavi mo priemonėmis perdirbti žmo gaus žmogiškosios esybės ir pa versti ją besmegeniu beširdžiu nameliu, paklusniu totališkos valstybės vergu. Komunistų va dų apskaičiavimu, kaip tik jau nimas turėjo pasireikšti nau jomis idėjomis, kurios, Lenki joj, kur bažnyčios ir socializ mo glaudus kooperavimas su darė pergalingos revoliucijos turinį ir esmę, gavo iki tol ne matytą dviejų universalinių idė jų simbiozą. Ryšium su tuo, Amerikos ir Londono lenkų emigrantų spaudoj teko skaity ti ironiškų pastabų, apie „drau go" ir „kardinolo" bendradar biavimą. Tokie autoriai užmirš ta, kad draugas ir kardinolas kartu žygiavo per hitleriškojo ir staliniškojo pragaro terorą. Ar ne tose nežmoniškose kan čiose bus įvykęs vartybių per vertinimas ir gimusios naujos universalinio pobūdžio idėjos, pagrįstos socialiniu teisingu mu ir krikščioniškosios mora lės pradais?

Pirmos bolševikų okupacijos metu šaipytasi iš prel. Krupa vičiaus dėl jo mėginimų jieško ti simbiozo tarp komunizmo ir krikščionybės. Tatai buvo prieš šešiolika metų, ir reikia stebėtis, kaip toli prel. Krupa vičius numatė. Žinios ateinan čios iš Maskvos, Leningrado, Tifliso, Vilniaus aiškiai rodo, kad bruzdantis jaunimas pama tė, kad bolševizmo naikintos įvairios tikybos įgauna įtakos ir reikšmės idėjų cirkuliavime jaunimo galvose..."

Kaip matome, dr. Ancevi čius surado naują pasaulio „centrą" Varšuvą, kur, pagal autorių, katalikybės ir socializ mo sintezėje formuojasi visai naujas ideologinis fenomenas. Šitam naujam fenomenui arba, kaip autorius taria simbiozui, priduodama labai daug svar bos.

Toliau dr. P. Ancevičius dės to:

„Lenkijos įvykiai, įvykę vienpartinės sistemos rėmuose, yra daug reikšmingesni, negu kai kas mano. Pakeitimas ru siškos tautinės idėjos lenkiš kąja ir maršalo Rokosovskio iš stūmimas iš Varšuvos yra išda va gilios taikingos revoliuci jos, įvykusios mūsų akyse. Kai kalbama apie revoliuciją, mū sų galvoj jungiasi tokie vaiz dai, kaip: šaudymai, barika dos, kartuvės ir pan. ir to viso išdava — sociališkai ūkiškos ir teisinės santvarkos pakeiti mas. Istorija mums duoda pa vyzdžių, kur esama santvarka pakeičioma taikingomis priemo nėmis Darbo P. pravestoji revo liucija Anglijoj, Indijos ir Pa kistano persitvarkymas į ne priklausomas respublikas — mums gali būti pavyzdžiu. Rei kia pasakyti, kad taikingųjų re voliucijų laimėjimai yra daug pastovesni ir tobulesni, negu kruvinųjų. Taikingosios revo liucijos yra gyventojų daugu mos išdava. Per paskutinius ke liolika metų Rytų Europos tau tos išėjo tokią didelę mokyklą, kad būtų neprotinga daleisti, kad jos nieko neišmoko ir nie ko nepamiršo. Įvykiai Lenki joj rodo, kad karštakošiai im pulsyvūs lenkai daug ko pasi mokė. Lenkijos pasisekusi re voliucija galima būtų paaiškin ti tik pači ųlenkų atseiktu su brendimu ir sąmoningumu.

Lenkijos revoliucijos vadais buvo žmonės pasmerkti sunai kinti ir nemokinti jokioj Ko minterno mokykloj. Būtent: Wladislovas Gomulka ir kardi nolas Steponas Višinskis. Tos dvi skirtingų nuomonių asme nybės yra įvykusių pasikeiti mų simbolis ir rodo revoliuci nės tėkmės galią. Kurios šių asmenybių nuopelnai yra dides ni, sunku pasakyti, bet viena aišku, kad be kard. Višinskio raminančios įtakos W. Gomul kai ir jo salininkams nebūtų pavykę pravesti pergalės keliu tautos prasiveržusios lavos.

Reikia pabrėžti, kad lenkiš kojo socializmo ir bažnyčios bendradarbiavimas sudaro vi siškai naują visuomeniškai-idė jinį sąjūdį, krikščioniškosios moralės paremtą; tas naujas sąjūdis lyg ir pranašauja vie ninteli kelią, vedantį į pastovų žmonių giminės atgimimą šia me pavojingame atominiame amžiuje. Stebėtina, kad taip tų būdingų bruožų nepastebėta Vakaruose. Gal jų nepastebėta sąmoningai, kad tuo labjau nu ramintų savo ciniška užuojau tą rytų europietiškoms tauto ms, besigrumiančioms už lais vę. Kas galėtų kritikuoti len kus, jei jie, pradėdami revoliu ciją, nedėjo vilčių į vakarus ir savo jėgomis susitvarkė su So vietų Imperija. Ta morališkoji stiprybė, sudarė nenugalimą jė gą, kurios akyvaizdoje Mask va nuoširdžiai ar nenuoširdžiai buvo priversta nusileisti."

Kaip šitą dr. Ancevičiaus su rastąjį naują ideologinį feno meną vertins mūsų katalikai ir socialistai dar nežinia. Kol kas niekas neatsiliepė. Tenka abe joti, kad šis Lenkijos pavyz dys, tos pačios bėdos iššauktas, turėdamas tik lokalinį ir perei namąjį pobūdį, lengvai pakeis tų iš esmės, o ypač mūsų kata likų rašytojų galovesną—Mas kva arba Roma.

Dr. Ancevičius, pasinaudo damas Lenkijos, Vengrijos ir kitais pavyzdžiais mato Sovie tiškosios imperijos griuvimą. Gi šalia jos, jis formuoja naują „socialistinį commonwelth" su Lenkija, Kinija, Jugoslavija ir kitomis iš Sovietiškosios impe rijos išsilaisvinusiomis socialis tinėmis valstybėmis, su centru Varšuvoje.

Čia reikia pabrėžti dar vie nas labai svarbus dalykas, kad menamasis naujasis ideologi nis fenomenas toli gražu ne vis kas. Yra politinės ir militari nės jėgos, kol kas daugiau le miančios. O vargu ar ir naujo ji ideologija, jeigu ji ir susida rytų, jau būtų labai stipri.

Lenkijoje stovi didelės Rau donosios armijos įguios, kurios niekuomet neatsisakys padėti sovietiškiesiems lenkų komu nistams. Jie dabartinėje Lenki joje yra ypatingai aktyvūs ir nė kiek neabejojame, kad prie pirmos progos griebs už gerk lės ir Gomulką ir Višinskį. Mes labai abejojame, kad tokiu at veju Vakarai teiktų Gomulkai daugiau paramos, negu 1956 m. spalio-lapkričio revoliucijo je Vengrijoje paramos teikė I. Nagy ir kardinolui Mindszen ty (neteike jokios).

Bet iš tiesų, tenka pabrėžti, kad dabartinėje Lenkijoje, pa lyginus ją su Sovietų Sąjunga, komunizmo lyg ir nebedaug beliko, nes: 1) parlamentas, nors ir vienu sąrašu išrinktas, yra įvairesnis, nes jame yra ne tik komunistų, bet ir kitų par tijų žmonių, ir jie apie reikalus kalba visai nesivaržydami; 2) panaikino kolchozus, jei tik ūkininkai norėjo iš jų pasitrau kti, beliko tik apie 15% buvu siųjų kolchozų; sovchozus da lina nuosavybėn bežemiams; 3) leista laisvai verstis smul kiąja pramone ir prekyba; 4) mokyklose dėstoma tikyba, 5) beveik nebėra politinių kalinių ir t. t. Žinoma, dar nearti ligi visiškos politinės, spaudos ir kitų demokratinių laisvių.

Iš antrosios gi pusės Lenki joje yra susiformavusios gana stiprios trys jegos: a) Gomul ka su Cyrankevičiaus vyriausy be, b) stalinistai komunistai, kurie yra labai priešingi Go mulkai, o jų yra daug, juos pa laiko raudonoji armija ir Mask va ir c) visiškos politinės lais vės ir nepriklausomybės šali ninkai, kurie šiek tiek gavę lais vės, juo toliau, juo darosi ak tyvesniais.

Kiekviena pranašystė nedė kinga, bet yra daug duomenų, kad Lenkijos revoliucija dar ne baigta. Ji gali būti dar labai kruvina. Neabejojame, kad vie nokiu ar kitokiu atveju, Gomul ka su Višinskiu gali dar ilgai koja kojon žygiuoti. Toks žy gis gali būti dar reikšminges nis negu dabartinis. Bet ar iš to susiformuos nauja katalikiš kai - komunistinė ideologija?

J. Audėnas.

STUDENTAI: Gyvenimas ir Veikla

LIET. STUD. S-GOS JAV CENTRO VALDYBOS PRANEŠIMAS

Liepos mėnesį dabartinė C. Valdyba perėmė pareigas. Iš labjausiai pastebimų trūkumų buvo ryšių bei informacijos sto ka. To išdavoje pasitaikydavo įvairių nesusipratimų.

Šių minčių vedamas, Sąj. spaudos bei informacijos sky rius pradeda leisti Biuletenį, kuris bus siuntinėjamas nemo kamai: 1. Visų Liet. Stud. Sąj. JA VSkyrių Valdyboms, 2. Vi siems lietuviškiems laikraščia ms, 3. Visiems studentų ar ki tų akademinių organizacijų žurnalams ar skyriams laikraš čiuose, 4. Visų akademinių or ganizacijų vadovybėms, kurios atsiųs adresus.

Šiuo Biuleteniu mes įparei gojame visų Liet. Stud. Sąj. skyrių valdybas kas mėnesį at siųsti Spaudos bei informacijos skyriai žemiau paduotas žinias. Tikėdami jų gerą valią ir norą bendradarbiauti, mes laukiame tų pačių žinių ir iš kitų akade minių organizacijų, idant galė tume patiekti kuo pilniausią mūsų akademinio jaunimo Amerikoje veiklos kalendorių ir žinyną: 1. Parengimai. (Iš anksto). Tikslas, laikas. vieta. p. Leidiniai. Tikslas. pobūdis, leidėjai, kur ir kam platinama. 3. Mokslo laipsnį (BS, BA, M A, PHD) gaunančiųjų pavar des ir asmens žinias. 4. Prane šančiųjų nuomonę didesnio dė mesio vertos kitos žinios.

Šias žinias siųskite: Spau dos bei Informacijos skyrius, R. Mišauskas, 518 E. Green St., Champaign, Ill.

Liet. Stud. Sąj. JAV Centro Valdyba.

METINIS SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS:

Liet. Stud. Sąj. JAV metinis suvažiavimas įvyksta lapkričio 29 — gruodžio 1 dd. Hotel St atler New York'e. Suvažiavi mas prasidės penktadienį per pietus ir baigsis iškilmingu už darymo posėdžiu po studentiš kų Mišių sekmadienį per pie tus. Programoje numatytos dvi paskaitos, krepšinio rung tynės tarp studentų Lituani cos ir šių metų lietuvių Š. Amerikos krepšinio nugalėto jo New York'o klubų, pasilin ksminimas penktadienio vaka re, banketas ir šokiai Lituanus naudai šeštadienio vakare, be ndri pietūs suvažiavimo daly viams. Banketo metu trumpą programą išpildys studentiš kos meno pajėgos.

Suvažiavimo techniška rengi mo komisiją New York'e suda ri R. Kezys (pirm.), I. Banai tytė, V. Jakas, A. Grigaitis, K. Skrupskelis, J. Ulenas ir CV įgaliotinis rltams A. Gečiaus kas.

● Sąjungos penkmečio gyvavi mo proga buvo išleistas studen tų metrašis „Dienos Tarp Dan goraižių". Tai vienintelis tokio pobūdžio lietuviškas leidinys šiame krašte. Kviekiame lietu viškąją visuomenę šį meraštį įsigyti. Visais metraščio reika lais prašome kreiptis į CV vi cepirmininką J. Kregždį, 6614 S. Marshfield St., Chicogo 36, Ill.

● Buvo sukviestas Santaros, Korp. Vyties, Skaučių Akade mikių Draugovės ir Stud. Atei tininkų Sąjungos į Centrų Val dybų pirmininkų pasitarimą. Čia buvo pasidalinta mintimis, pasitarta ateities gairių (veik los) nustatymu ir iškelta visa eilė siūlymų geresniam bend radarbiavimui tarp mūsų orga nizacijų. Kol. Adamkavičius su sirinkime referavo daromus planus paminėti Vasario 16-tą 40-ties metų nepriklausomybės sukakties proga.

Tai dar vienas žingsnis, ro dąs studentijos supratimą ir norą vieningai dirbti.

● Šiais metais CV ragina sky rius savo susirinkimuose panag rinėti kultūrinę temą, kuri ap imtų mūsų literatūrą, muziką ir meną.

● CV sekančių metų bėgyje konkrečiai, tarpsemestrines atostogas numato suruošti dve jas studijų dienas. Vienos iš jų, jei bus įmanoma, įvyks drauge su Kanados studentais.

● Visi pavieniai lietuviai stu dentai nepriklausą sąjungai, yra raginami užsiregistruoti CV sekretoriate, pas N. Lipčių tę, 7014 S. Maplewood St. Chi cago 29, Ill. Tenelieka nė vie no studento, kuris nepriklausy tų Liet. Stud. Sąj. JAV.

● Centro valdyba atspausdino ir šiais metais registracijos kor teles, kurias gaus kiekivenas narys, susimokėjęs nario mo kestį. Šios kortelės narius įga lina papigintai ir su nuolaida užsiprenumeruoti kai kuriuos laikraščius bei žurnalus.

● Naują Studentų Gairių Re dakciją sudaro K. Kudžma, R. Mišauskas ir G. Stepaitytė.

● Sydnėjaus lietuviai studen tai surenge studijų vakarą ir išklausė įdomaus inž. Z. Budri ko referato apie elektroninius smegenis.

PRANCŪZIŠKO STILIAUS KELNAITĖS

Patogios — tinkančios, vėsios... švelnus audinys ir šukuotos medvilnės... lėkšti susiuvimai... aplinkui elastinis liemuo ir dvigubas sukabinimas priekyje — prilaiko stipriai. Tinka prie Jersey. (W-19-56)

„Varpo" sukaktuvinis koncertas

Lietuviška daina auditorijoje

Lapkričio 9 d. Eatono audi torijoje Toronto lietuvių cho ras „Varpas", vadovaujamas muziko St. Gailevičiaus, davė sukaktuvinį penkmečio koncer tą. Choro patiektą programą papildė mūsų jaunesniosios kar tos solistai — J. Krištolaitytė (kolaratūrinis sopranas), A. Stempužienė (mezzo sopra nas) ir V. Verikaitis (bosas-baritonas).

Koncertas buvo pradėtas „God Save the Queen" ir tra dicine „Varpo" daina — „Lais vės varpas". Po to scena buvo užleista solistams, kurie pirmą ją koncerto dalį paskyrė lietu vių kompozitorių kūriniams.

J. Krištolaitytė padainavo Vl. Jakubėno „Gėlės iš šieno" ir St. Gailevičiaus „Klajūnui". V. Verikaitis — K. V. Banai čio „Pabėk, bareli", „Atsimini mą" ir J. Gruodžio „Visur ty la". A. Stempužienė — B. Bud riūno „Tykiai, tykiai Nemunė lis teka", Vl. Jakubėno „Pie menų raliavimą", J. Gruodžio „Aguonėlės".

Pirmosios dalies užbaiga bu vo vainikuota St. Šimkaus kan tata — „Atsisveikinimas su tė vyne", kurią išpildė mišrus „Varpo" choras ir solistai — J. Krištolaitytė, A. Stempužie nė ir V. Verikaitis.

„Varpo" sukaktuviniai ženkliukai

Choro seniūnas Jurgis Ra čys tarė žodį į koncertą atsilan kiusiems lietuviams, priminda mas, kad „Varpo" penkerių me tų veiklos sukaktis yra lyg ir savotiška konfirmacija. Ta pro ga visiems „Varpo" nariams buvo pagaminti specialūs ženk liukai. Pirmas ženkliukas buvo prisegtas „Varpo" vadovui St. Gailevičiui, antrasis teko J. Ra čiui. Po to ženkliukais buvo ap dovanoti choro seniūnai ir se niūnės ir „Varpo" krikšto tė vai — p. Indrelienė, p. Straz das ir p. Matulionis, koncerte dalyvaujantieji svečiai solistai. Už ypatingus nuopelnus „Var pui" ženkliukai buvo prisegti buvusiam varpiečiui Eug. Bu beliui ir „Tėvynės prisimini mų" vedėjui J. R. Simanavičiui.

Valanda Operoje

Antroji programos dalis bu vo skirta operinei muzikai, ku ri mums dar kartą priminė se nuosius Lietuvos Operos Teat rus.

„Varpo" mišrus choras pa dainavo prologą iš Ch. Gounod operos „Romeo ir Julija", F. Mendelssohno noktiurną iš „Vasaros nakties sapno" ir iš trauką iš F. Smetanos „Parduo tosios nuotakos". Operų ištrau kos buvo sutiktos audringu plo jimu. Bisui „Varpas" buvo pri verstas padainuoti dar vieną iš trauką iš Ch. Gounod „Romeo ir Julios".

Sol. J. Krištolaitytė italų kal ba padainavo retokai girdimą arij ąiš V. Bellinī operos „Son nambula" ir taip pat italų kal ba išpildė G. Rossini „Sevili jos kirpėjo" ariją.

Sol. A. Stempužienė, prita riant „Varpo" chorui, davė Azucenos ariją iš G. Verdi operos „Trubadūras" ir G. Bi zet „Carmen" habanerą.

Koncerto užbaigai buvo pa tiektas G. Verdi „Aidis" ant rasis paveikslas — šventyklos scena. Tai buvo koncerto kul minacinis taškas. Čia į anks čiau minėtų solistų eilės dar įsi jungė tenoras H. Rožaitis.

Daug gėlių, mažai kalbų...

Maloni staigmena susirinku siai salėje publikai buvo sveiki nimams skirtoji pokoncertinė dalis, kurią geriausiai galima buvo apibūdinti trumpu sakiniu daug gėlių, mažai kalbų... Kūmų vardu „Varpą" pasvei kino J. Matulionis, paskaityda mas specialų adresą apie lietu viškąją dainą Tėvynėje, tremty je ir „Varpo" nuopelnus tos lietuviškos dainos puoselėjime. Trumpą žodį tarė kitas „Var po" kūmas — Ontario provin cijos parlamento narys p. Ya remko, kuris taip pat pasidžiau gė „Varpo" penkerių metų lai kotarpyje padaryta pažanga. J. R. Simanavičius „Varpą" pavadino geriausiu choru Šiau rės Amerikos kontinente. Raš tu „Varpą" sveikino Čikagos Vyrų Choras ir prisikėlimo Pa rapijos Choras. Tuo „Varpo" koncertas ir buvo baigtas. Svei kinimai buvo atidėti sekančios savaitės penktadienio vakarui, kada yra rengiamas specialus vakaras „Varpui" ir jo naria ms pagerbti. Tai, be abejo, svei kintina idėja.

Išvados — geros ir blogos

Savo penkmetį „Varpas" at žymėjo tikrai gražiu koncertu. St. Šimkaus kantata ir operų iš traukos rodo neabejotiną „Var po" tobulėjimą. Ta patį tenka pasakyti apie mūsų jaunosios kartos solistus — J. Krištolai tytę, A. Stempužienę ir V. Ve rikaitį.

Baigiant reikėtų tarti žodį Toronto lietuvių visuomenei. Puikiai žinome, kiek darbo ir pastangų varpiečiams ir varpie tėms kainavo „Varpo" egzis tencijos penkeri metai. Tačiau, kada „Varpas" savo penkme čio proga yra reikalingas pa ramos, dalis mūsų lietuviško sios visuomenės net nesiteikė atvykti į koncertą. Gal būt kai kurie buvo užimti naujai įgy tais namais, naujomis mašino mis, televizijų aparatais, o gal pabūgo žiemą primenančio vė jo... Rezultatas — ketvirtada lis salės tuščias, o balkone už pildytos tik pirmosios eilės... Argi taip mes turėjome pagerb ti savo chorą jo penkerių metų sukakties proga?.. Jeigu toliau žengsime šia kryptimi, chorai, solistai ir koncertai pasidarys nereikalingi, nereikalinga bus ir lietuviškoji daina. Pasiten kinsime viziojmis prie televizi jų dvidešimt vieno colio siau rame akiratyje...

Vyt. Kastytis.

Skaitytojai rašo

TEISINGAS SPRENDIMAS

padarytas „N. L." Nr. 39 (249), aptariant Lietuvoje nau jai išleistas knygas:

„...(V. Mykolaičio-Putino „Sukilėliai") galima gauti „N. L." redakcijoje".

Man dedas, seniai jau turėjo me „atidaryti duris" kūrybai iš Tėvynės. Geriau vėliau kaip niekad. Nebūtų gera, jei „Ne priklausomoji Lietuva" atšauk tų „embargo" kone visai dailią jai literatūrai, taigi dailės ir mokslo spausdiniams.

Iki Stalino mirties sunku bū davo gauti (ir mažiau vertingo tepasirodydavo), bet atėjus va dinamojo atodrėkio metui, ypač dabar vertybes iš Lietu vos gali semti rieškučiomis (ta me pat „N. L.." nr. anonsuoja ma K. Borutos „Šiaurės kelio nės" ir K. Jakubėno „Ūžia me lsvas šilas"). Ar mes turime ir toliau slypėti tremties kultūri niame ghalte? Atmintis netik bunka, bet jau tiek susiaurėjo, kad netrukus nukris į vieną... kreivę, į lygiavimą grįžtama jan analfabetizman. Žiūrėkime teisybei į akis: — dar turime 4 leidyklas (Liet. Enciklop. leid., „Terra", Liet. Knygos Klubo ir „Nida" D. Britanijoje), bet jų teisės kaskart labjau ribotos. Rankraštį, prieš atiduodant į rinkyklą, tenka papildomai pa sverti — ar grįš spaudos išlai dos ir skurdo vertas honora ras? o gal bus paskutinis lašiu kas į... kartybių taurę — į bankrotą?!

Ak, vasarą užsukus Bosto nan, LEL savininkas — J. Ka počius guodesi: „... dabar vis kas eina inercijos keliu — vek selis dengia vekselį ir tt. Bet kai baigsis „L. Enciklopedija, kai reikės susumuoti, ar bel ks elgetos lazdai?!

„Terra", jei ne įplaukos iš šalies (kristalas, gintaras ir kt. suvenyrai, atseit — neskai toma prekė), seniai būtų „ant menčių".

Duok Die, kad esamos leidyk los išliktų gyvos ir valiotų be nt tremties rašytojų raštus iš leisti!

Antra grįžus, knyga iš Tėvy nės nei kiek nekenkia čionykš tei leidybai. Juk paskaitantys tautiečiai ras laiko ir lėšų, kad abu labu klestėtų, o nuo rašto atpratusiųjų niekas jau, kaip vėjo kapuos, nebesugaudys.

Ore lyja, ir šalta, ir prieblan doj ūkauja vėjas, o šiapus du rų knygų lentynoj giedra, pu siausvyra, vargas, rimtis ir su sikaupimas. Ten A. Vienuolis, B. Sruoga, Maironis, „Metai" ir Kristijono Rankraščiai „Sv odbinės Dainos", „Lietuvių Liaudies Menas", „Vilnius" ir kt. Va, paštininkas atnešė „Su kilėlių" I tomą. Pakeliui dau giau vertybių. Lyg sulos pava sarį. Lyg lašelis iš versmės, kai kelionėj tvanku ir dulkės apkrenta ir lūpas ir... širdį.

Manding, kas Maskvos (pro paganda) Maskvai, bet kas Lie tuvos — tėvynainiams, nesvar bu, kur jie bebūtų. „Dabarti nės Lietuvių Kalbos Žodynas" yra „Terros" ir B. Babraus ko... sulietuvinamas (iškore guojama maskvinė „išmin tis"). 100% pritariama, ir džiugu, kad lietuviškasis „Da bart. Liet. Kalbos Žodynas" jau Kalėdų šventėms bus pas visus geros valios lietuvius. Bet kodėl, tarkime atvirai ir susirūpinę, turim permokėti už visas apolitines kopijas, kai ga lima gauti pigiau originalą, pvz. „Altorių Šešėly" Lietuvos laida atsieina 2 dol., o trem ties... 6 dol., valgių gaminimo knygų (nežinau pilno vardo) iš ten 2.75 dol., o čionykštė... 7.50 dol.

Ligišiolei knygų iš ten „me džioklė" būdavo gana paini (ir ne be reikalo: lentyną beide dant pažymima: „Gauta pro...") : Balčikonis pro Lon doną, „Vilnius" pro Stockhol mą, „Vilniaus universitetas" pro Paryžių ir kt. Todėl, gera būtų, kad susiorganizuotų sa vas knygų iš Tėvynės pristaty mo tinklas. Visais atvejais nau dingiau: ir greit, ir pigiau, ir švariau (propogandinę litera tūrą atvėčius!).

Kas šios operacijos ryšis? O ryžtis pagaliau privalo, ryžtis, atmetant bereikalingą... drovu mą ir perdėtą (vadinas, ir sa

ANTANAS MIŠKINIS

RUDUO

Toks nulytas, nušvitęs rugsėjis
Vieną naktį sidabrą pasėjo.

Pasižiūriu pirmadienio rytą:
Taip, jurginiui galva nusirito.

Pasižiūriu — ir baltai lelijai
Baltos ašaros veidą aplijo.

Apsidairė šermukšnis paraudęs —
Girdis gervių girksėjimai graudūs.

Su šermukšniu ir ašen dairausi —
Gervių lyrika kalba į ausį...

Toks lėkimas darnus, iškilmingas,
Kelia dvasią, į širdį įsminga.

Tai laimingos kelionės jums, gervės!
Mano mintys padangėmis perves.

Man patinka drausminga šeimyna;
Ar pasieksite kitą žemyną?

Lėkit, sveikinkit jūras ir uostus,
Žemėj upių ištysusias juostas,

Ir tuos kalnus, ką dunkso pamėlę,
Ir po tyrus nešiojamą smėlį.

Iš šitos iškilmingos kelionės
Praplasnodamos sveikinkit žmones.

Jūs pasveikint baltus ir juodus,
Kad vergauti ilgiau nesiduoda,

Kad sulaužo kolonijų jungą,
Kad iš principo laikos Bandungo.

Tai pasveikinkit, gervės, iš oro
Kas tik laisva, garbinga ir dora.

Jus palydi mūsiškis rugsėjis —
Mes čia žiemkentį rugį pasėjom.

Jis užaugs, ir žaliuos, duos ir vaisių
Po švelniais debesėliais melsvaisiais,

Kur keleliai, keliai, kelužėliai,
Kur šilkiniai atolai sužėlę,

Kur po langu liepsnojo aguona,
Kur gardžiausia pasaulyje duona.

— — — — — — —

Toks geltonas ruduo visas mėnuo.
Skrenda gervės per mano Juknėnus.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Petras Babickas. DRAMBLIO KOJOS. Eilėraščiai. 1957 m. 122 pusl. Išleido „Tėviškės lė" — 4346 So. Western Ave, Chicago 9, Ill., USA.

Tai yra rinkinys iš šių leidi nių: Geltona ir juoda, Žmo gaus remontas ir Svetimoj pa dangėj. Leidinys gražiai iliu truotas dailininko Vlado Vijei kio. Čia surinkti visi populia rūs p. Babicko eilėraščiai. Lei dinys gražiai atrodo, meniškas, viršelis keliomis spalvomis.

VILTIS — HOPE, Oct.— Nav., 1957. Vol. XVI, kaina 50 ct. Tai anglų kalba leidžia mas kultūros žurnalas, reda guojamas žinomojo tautinių šo kių statytojo V. F. Beliajaus, gausiai iliustruotas, gražiai lei džiamas. Žurnalo adresas: Vil tis, 1540 Tenth Ave, San Die go, Calif., USA.

vaime nesveiką)... „emigran tinę skaistybę". J. Cicėnas.

KULTŪRINĖ KRONIKA

APIE V. MYKOLAIČIO-PUTINO „SUKILĖLIUS"

Vilniaus universiteto Litera tūros katedros vedėja I. Kost kevičiūtė „Literatūra ir Me nas" žurnale rašo: „V. Myko laičio-Putino „Sukilėliuose" vaizduojama plati ir didinga lietuvių liaudies kovų epocha, kurioje paprasta, nesudėtinga valstiečių buitis pinasi su rūs čia ir herojiška brėstančio 18 63 m. sukilimo audra, kurioje sukaupta ne tik daug šviesių liaudies lūkesčių, bet parody tas ir jos pasiryžimas būti lais va. Naujasis V. Mykolaičio-Pu tina romanas reikšmingas ne tik rašytojo kūrybos, bet ir vi sos mūsų literatūros faktas, daugeliu atvejų naujai ir savi tai sprendžias to meto proble mas. „Sukilėliai" — tai ryš kaus socialinio pobūdžio, aist ringo visuomeninio kryptingu mo romanas. Kūrinyje jaučia mas stiprus visuomeninis pa tosas, — jis susijęs su pačia au toriaus pasirinkta vaizdavimo sritimi ir keliamomis socialinė mis problemomis.

Savitu meniniu pasauliu iš kyla ir visa V. Mykolaičio - Pu tino kūryba. Joje ryškiai sp rendžiamos visuomeninės pa reigos, asmenybės, laisvės, žm ogaus individualybės proble mos, kurios atspindi didelį ra šytojo, mąstytojo, psichologo ir intelekto talentą.

V. Mykolaičio-Putino kūry ba — tai didelių jieškojimų kū ryba, ir kaip tik ji tuo yra pa traukli, pilna veržimosi ir ne rimasties, žavinti stipriu savo vaizdų dramatizmu. Naujasis rašytojo romanas liudija dar vieną naują jo jieškojimų eta pą. V. Mykolaitis-Putinas su rado daug ką prasmingo pasa kyti apie lietuvių valstietį, kai mą, liaudį, anksčiau jo kūrybo je tokia apimtimi ir tokiomis priemonėmis dar nevaizduotų. Rašytojo kūrybinis diapazonas praplatėjo naujais jieškomos gyvenimo prasmės vaizdais ir apibendrinimais. Čia ryškėja jau nauja vaizdavimo paletė— plati liaudies buities ir kovų drobė su ryškiom epinėm spal vom. Romane daug erdvės ir panoramiškumo, neatskiriamai susijusio su pačiu liaudies gy venimu ir artėjančio sukilimo audra". Ir tt. I. Kostkevičiūtė, nors ir perdetai pabrėžia kaiku riuos dalykus, taikantis prie „šlovingosios" reikalavimų, ku rios yra būtinos, kaip „policinis numeris" kiekvienam sovietiš kam darbui, vis dėlto, nesun kiai atskiriant „grūdus nuo pe lų", suprantama, kad naująjį Putino veikalą ji įvertina labai teigiamai.

Pastaba: Yra pavojus, ka šis Mykolaičio-Putino romanas gali būti Lietuvoje uždraustas, nes kažkodėl opera, parašyta pagal šį romaną, uždrausta, no rs ji jau buvo surepetuota ir spalio sukaktuvėms turėjo bū ti pastatyta Vilniaus teatre.

Vienam senam Kanados lie tuviui, senam ateiviui, gavus to romano daugiau, negu jam reikia, pertekliaus, egzemplio riai perduoti „Nepr. Lietuvos" redakcijai, ir kas nori dar gali jų įsigyti per NL redakciją ad resu: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal 32., Canada. Knyga kaštuoja 4 dol.

PABALTIJO TARYBINĖS MUZIKOS FESTIVALYJE LIETUVIUS NUKONKURAVĘ IR ESTAI IR LATVIAI

Rygoje 10 dienų truko muzi kinis Pabaltijo festivalis, apie kurį pasisako „Literatūra ir Menas". Kompozitorius V. Baumilas rašo, kad „LTSR Valst. nusipelnęs choras, diri guojamas K. Kavecko, negalė jo prilygti nei latvių, nei tuo labjau, estų nacionalinės cho rinės kultūros pasirodymui". Esą „su ypatingu pasisekimu praėjo estų simfoninės muzikos koncertas... estų kompozitoriai toli pralenkė lietuvius bei lat vius". Tiktai Liaudies ansamb lis, J. Švedo vedamas, „geriau pasirodė", rašo V. Baumilas.

● Mokiniams Lietuvoje išleisti Daukanto, Maironio raštų rin kiniai, žinoma, su „komenta rais".

V. MYKOLAITIS-PUTINAS ROMANAS

SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS 1861—1864 METAIS VAIZDAI

5.

Ponas Skrodskis sugrįžo iš Šilėnų paniūręs kaip debesys. Prakeikti chlopai! Nuplakti visus ligi vieno! O šitam velnio išperai bernui odą nulupti, mirtinai užkapoti! Šitokia imper tinencija! Ir tai pusės sodžiaus ir juriskonsulto Jurkevičiaus akivaizdoje!

Šlyja ir jo paties, pono Skrodskio, asmeniniai intymieji reikalai. Lig šiol jis elgėsi savo dvare su savo baudžiaunin kais kaip tikras feodalas, karaliukas. Jis vien negalėjo jiems gyvybės atimti, sunkiai sužaloti, bet visos kitos teisės jam priklausė. Jis galėjo juos iškeisti, parduoti, galėjo leisti ar neleisti vestis, galėjo liepti vesti tą, o ne kitą, tekėti už to, o ne už kito. Ypač šitos teisės jam maloniai apsimokėdavo, pa saldindamos jo našlautinio, viengungiško gyvenimo kartu mus. Juk nemaža čia jam buvo prisistatę tų visokių mergšių prašyti sutikimo ištekėti už to ar kito jauno baudžiauninko. Tegu teka, ar jam gaila! Nors prievaizda sako, kad nereikė tų leisti jiems per daug vestis. Dvarui darbo rankų jau pa kanka, o nereikalingos burnos tik veltui duoną ėdą ir alina juos pačius. Tas neigiamai atsiliepia jų darbo našumui.

Ponas Skrodskis, naudodamasis savo teise, tas mergšes iš arčiau patyrinėdavo, ir supažindindavo su vedybinio gyve nimo pareigomis. Apskritai, jų tarpe retai pasitaikydavo įdo mesnių egzempliorių. Dažniausiai jos būdavo klusnios ir bai lios kaip avelės, pasiduodavo be didesnio pasipriešinimo, be veik visos verkdavo — ir tas labjausiai erzindavo poną Skro dskį. Tačiau kai kurios priešindavosi labai įnirtingai ir at kakliai. Dar pereitą rudenį jis neįveikęs išmetė ir liepė ryks tėmis nuplakti vieną tokią pasiutėlę, kuri spardėsi, kandžio josi ir draskėsi kaip laukinė katė. Su tuo siejasi keletas nela bai malonių įvykių, kurių ponas Skrodskis nemėgsta prisimin ti ir stengiasi kuo greičiausiai nukreipti mintis kita linkme.

Prievaizdas, pasivadinęs vaitą ir tijūną, nuėjo į rūmus pranešti ponui, kad ne vien Šilėnai, bet ir kiti trys kaimai, va dinasi, visi Bagynų dvaro baudžiauninkai atsisakė eiti į lažą.

Skrodskiui dar niekad nereikė kvaršinti galvos tokiais klausimais. Jis dabar prašo Jurkevičių rašyti raštą Kėdainių ispravninkui, kad atsiųstų pristavą su policija, suimtų ir pri statytų į dvarą valstiečių kurstytojus, o pirmiausia Petrą Balsį.

* * *

Vieną šaltą, vėjuotą popietę Balsių vyrai, tevas ir abu du sūnūs, triūsėsi klojime ir jaujoje.

Besitriūsdami niekas nepastebėjo, kaip iš gatvės pro var telius į kiemą atsargiai įslinko keturi augaloti vyrai — du žandarai ir du policininkai. Žandarai pasiliko prie vartų, o policininkai greitai puolė į jaują, kur prie krosnies pritūpęs Petras kurstė ugnį. Nespėjo jis nė apsižiūrėti, kaip policinin kai stvėrė jį užrankų, užlaužė jas už nugaros ir surišo virva galu. Veltui Petras kovojo ir šaukė. Atbėgo žandarai, ir visi keturi ėmė tempti suimtąjį pro vartus į gatvę. Tuo tar pu pasirodė didelis dviejų arklių per purvyną tempiamas ve žimas, kuraime, be vežėjo, sėdėjo dar vienas policininkas. Arkliams sustojus, policininkai ir žandarai sukibę įverte Pet rą į vežimą. Surištomis rankomis jis ne ką tegalėjo priešin tis. Tėvas ir brolis Vincas suglumę ir išsigandę žiūrėjo, kas čia darosi. Visa tai atsitiko taip greitai ir netikėtai!

— Vincai! — vos suspėjo šūktelėti Petras. — Bėk pas kaimynus, duokit žinią į Paliepius.

Su Paliepių Juozu Pranaičių Petras neseniai buvo tarę sis, kas reiktų daryti, jei kurį nors policija sučiuptų. Sutarė nepasiduoti ir vienas kitą gelbėti.

Įvertę Petrą į vežimą, abudu žandarai atsisėdo iš ša lių, o policininkai stojo iš abiejų vežimo šonų. Vežėjas suplie kė arklius, vežimas sujudėjo ir per purvyną žingine stūmėsi dvaro link.

Tuo tarpu Vincas įšoko pas Noreikus.

— Petrą suėmė! — sušuko užduseęs.

— Kas suėmė?.. Kur suėmė?.. Ką tu čia!.. — sukliego keli balsai.

Vincas užsirydamas ėmė pasakoti, kaip visa tai atsitiko. Baigus Vincui pasakoti, Katrė grąžydama rankas sušuko:

— Vykitės!.. Atimkit!.. Jį užplaks Skrodskis negyvai!

Visi pašoko iš vietų, visi kartu ėmė kalbeti, šaukti, gin čytis:

— Kaip atimti?.. Muštis su žandarais?!.. Ar įveiksime? Šaus!.. Vyrai, vykimės raiti! Užuolankom!.. Į Karkliškius duoti žinią!.. Lėk į Paliepius, Vincai!.. Dzidas į Paliepius!.. Nespėsime — vakaras!

Katrė neatstojo nuo Dzido Morkaus:

— Dzidai, tu daryk ką nors. Be tavęs čia nieko nebus. Paimk Vincą ir Jankauskų Kazį, jokite į Paliepius. Pranaitis pades. Jūs visi tokie geri draugai. Prie jūsų ir kiti prisidės. Skrodskis taip nekenčia Petro! Užplaks, užkankins!..

Ašaros pasirodė jos akyse.

— Nežliumbk! Žinau, ką padarysim. Nebijok, mes jį iš lupsim ir iš paties velnio nagų!

Dzido akyse spindėjo narsa ir pasiryžimas.

— Vyrai! — sušuko jis, nustelbdamas kitus. — Laiko turim nedaug. Jei neatmušim jo kelyje, tai turim bent sutruk dyti, kad jie kuo vėliausiai pasiektų dvarą. Naktį jo neplaks, o iki ryto mes savo padarysim. Vincai, Kazy, na kas dar? Jonai, sėskit ant arklių ir maukit papieviais užuolankom jie ms už akių. Suspėsit. Kol jie apvažiuos aplinkui per purvy ną, jūs būsit jau ten. Žinot, už krūmų per griovį yra tilte lis. Greit jį nuardykit. Griovys dabar pilnas vandens. Ten jie ir sustos. Kirvius pasiimkit. Greitai! Tiesiog papieviais! Vienas dumkit į Paliepius pas Pranaitį. O mes jiems iš pas kos.

Balsių Vincas, Jankauskų Kazys ir Kedulių Jonas, Kat rės ir Onytės padedami, stvėrė kirvius ir dalbą, sėdo ant ark lių ir nukūrė papieviais.

Tuo tarpu Dzidas išsirinko iš norinčių penkis vyrus vy tis policijos vežimo ir iš tolo jo sekti, nepaleidžiant iš akių. Kas už juostos užsikišo kirvį, kas sugriebstė kastuvą, kas šiaip baslį ir po tris iš abiejų kelio šonų sparčiai nužingsniavo link dvaro.

Saulė jau buvo netoli laidos. Šalo. Skystas kelio mada ras stingo,balutės dengėsi plonyte, bruožuota ledo žievele.

Po valandėlės vyrai lengviau atsikvėpė. Jie pasiekė pie vą su tankiais alksnių ir karklų krūmais. Čia buvo lengva ne pastebėtiems sekti vežimą. Griovys ir tiltelis turejo būti jau nebetoli.

Staiga iš karklų krūmo išniro Balsių Vincas.

— Na, kaip? — klausė Dzidas, — pavyko?

— Pavyko, — atsakė pašnabždomis Vincas. Jis buvo re gimai susijaudinęs, net jo rankos virpėjo, glamžydamos laz dą.

— Kiek ten jūsų?

— Penkiese.

— Pranaitis yra?

— Yra. Krūmuose, pakelėj, netoli tiltelio.

Dzidas sustabdė saviškius.

— Vyrai, kas turit peilį?

Peilį turėjo Vincas.

— Gerai. Kai mes griebsim žandarus ir policiją, tu šok prie Petro ir perpjauk virves.

Visi susikaupė, sukando dantis, suspaudė lazdas. Norei ka išsitraukė kirvį. Bet Dzidas visus įspėjo:

— Vyrai, saugokitės, mirtinai nemuškit. Bus mažiau bėdos. Ir reikalo nėra. Žiūrėkit, kad nešautų. Čiupkit pišta lietus. Kai tik Petras bus laisvas, atgal į krūmus ir kas sau. Vincai, eik pas saviškius. Palaukit mūsų. Vieni nepradė kit. Klausykit, kada suūbaus pelėda. Tai bus ženklas.

Vincas dingo krūmuose, o šeši vyrai atsargiai, iš tolo apeidam ivežimą, sparčiai traukė prie griovio. Pasislėpė kar kluose ir alksneliuose arti kelio ir tos vietos, kur buvo tilte lis. Tik rąstai, pagaliai ir lentgalaii mėtėsi ant kranto. Grie vys dvejeto sieksnių pločio, pilnas gurguliuojančio vandens, dabar sudarė nenugalimą kliūtį tiek pėsčiam, tiek važiuota Saulė nusileido, slėnį dengė tiršta prieblanda.

Netrukus pasirodė vežimas ir sustojo prie griovio. Pa sigirdo keiksmai ir šūkavimai:

— Kas per velnias!.. Tilto nėra! Vanduo nugriovė?.. Na, ir tvarka!.. Kas dabar daryt? Ech, rupūžės!

Žandarai ir policininkai sustojo prie griovio kranto, pa silenkdami žiūrėjo į vandenį, samprotavo ir tarėsi, užmiršę vežime paliktą belaisvį.

Staiga krūmuose suūbavo pelėda. Vienu metu būrys vyrų, kaip iš žemės išdygę, puolė prie griovio stovinčius. Tą pat akimirką du žandarai kūliais nuvirto į vandenį, o kiti be jėgiškai tąsėsi su apspitusiais juos užpuolikais.

Vincas šoko prie vežimo ir perpjovė virvę ant brolio rankų. Petras išsivertė iš sėdynės, puolė prie besirungiančių, stvėrė policininką į glėbį ir tėškė į grievį. Bet čia nuskardėjo švilpesys. Pranaitis su Dzidu timptelėjo į šalį kovos įniršiu užsidegusį Petrą, kiti taip pat šoko atgal į krūmus, subraškė jo šakos, sudundėjo žemė po arklių kanopomis. Užpuolikai kaip vaiduokliai žuvo sutirštėjusioje vakaro sutemoje.

Iš griovio išsikapstę sargybiniai kaleno dantimis, šoki nėjo, purtėsi, mostagavo rankomis, grasino nežinia kam ir keikė paskutiniais žodžiais. (d. b.)

DARBINĖS KOJINĖS

Penmans

WARRANTED HIGH GRADE PENMANS KNIT-GOODS

NYLONU

SUSTIPRINTOS KULNYS IR PIRŠTAI

Štai geriausias pirkinys ilgesniam nešiojimui — labai patogios-ekstra vertingos. Neplyštančios **Penmans Darbo Kojinės.** Yra įvairiausių rūšių, tinkamų įvariios rūšies darbams.

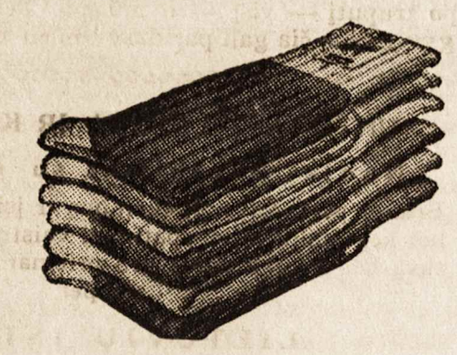

TAIP PAT APATINIAI — VIRŠUTINIAI RŪBAI

GARSŪS NUO 1868 METŲ (WS11-4)

LONDON, Ont.

VIENINTELIS ŠOKIŲ VAKARAS

Daug lietuvių iš įvairių apylinkių šį rudenį klausinėjo, kada bus pasilinksminimas Londone. Visiems šios progos laukiantiems štai linksma naujiena: lapkričio 23 d. (šeštadienį) Šalpos komisija rengia didelį šokių vakarą puikiojoj OddFellows Temple salėj, 555 Dundas St. (centrinėj Londono miesto gatvėj, prie William St.). Erdvi ir visais atžvilgiais patogi ir graži salė, geras orkestras, visada turtinga loterija ir kitos pramogos, o taip pat ir bufetas su visų rūšių gėrimais (!), — visa tai patraukia tautiečius atvykti į šią nuoširdžią lietuvių apylinkę net iš tolimesnių didmiesčių, k. t. Detroito, Toronto ir kt. Daug kas gėrisi sale: čia pat prie staliuko gurkšnoji alutį ir kartu grožies gausiais šokėjais, kuriems lieka dar daug vietos. Svečiai ne sykį pastebėjo, kad ir Detroito lietuviai neturi progos gauti tokią patogią ir gražią salę. Staliukai — dovanai (mokėti nereikia). Stovėti ir laukti niekam neteks. Pradžia 7.30 val. vak. E. S. T. Komisijos žiniomis, šis vakaras — vienintelis šio rudens ir paskutinis ligi Naujų Metų lietuvių pasilinksminimas Londone. Pageidaujami fantai loterijai. Juos, aukojantieji prašomi atsinešti atvykdami į vakarą. Savo gausiu atsilankymu ne tik paremsime gyvuosius Sibiro kankinius, bet kartu turėsime progos pagyventi lietuviška nuotaika: padainuoti karišku dainų, pasidalyti įspūdžiais iš Nepriklausomos Lietuvos ir jos kariuomenės gyvenimo.

Lauksime savo nuolatinių prietelių ir daug daug naujų svečių! **Rengėjai.**

LAKE SIMCOE, ONT.

Nuo Toronto už 50 mylių, tiesiog į šiaurę yra Simcoe ežeras ir jo pietinėje pusėje kurortiniai miesteliai Keswick ir Sutton West. Tarp tų miestelių vis su ežero pakraščiu išsistačiusios gražios vasarojimui vilos.

Čia vasaros metu suvažiuoja daug vasarotojų, vandens sporto mėgėjų ir žuvautojų iš Kanados ir USA, nes ežero vanduo labai švarus, krantai išrai žyti įlankomis, apaugę medžiais, dekoratyviniais krūmais ir ežere yra 3 didelės salos. Iš jų veina Indėnų rezervatas. Pastaroji sala, trijų metų laikotarpy, numatyta išskirstyti į sklypus.

Rudeniop, prasidejus medžiojimo sezonui, renkasi medžiotojai ir rudens sezono žuvautojai. Žiemos metu, užšalus ežerui, ant jo ledo pastatomi tūkstančiai žuvavimo namukų — būdelių ir prasideda žuvavimas ežero upėtakių, balto sios žuvies (wite fish) ir silkių. Esant švariam vandeniui, šia sugautoji žuvis yra vertinama pati geriausia visoj Ont. provincijoj. Ir tuo laiku vėl Simcoe ežerą užplūsta mėgėjai žuvautojai ne tik iš Kanados, bet ir iš USA.

Praeitais metais statistikos duomenimis ant ežero ledo buvo per 6000 namukų-būdelių.

Nuo seniau čia yra įsikūrę savo vilose senieji emigrantai, o nuo jų neatsilikdami kuriasi ir naujieji, Tų ir tų jau yra daugiau kaip puskapis gan gražių vilų.

Iš jų keli metėsi į biznius: pp. Kaškelis su Preikšaičiu turi daug ir gražių sklypų prie ežero, Krilavičius — vasarvietę, valčių nuomavimo ir vasaros ir žiemos žvejojimo, Linertas — vasarojimo ir Barzdaičiai vieną iš gražiausių ir moderniškiausių motelį, tik vienų metų senumo. Visi gana gerai verčiasi, nes vasarotojų, medžiotojų ir zuvautojų vis didėja ir bizniai kyla.

Šiuo laiku vasarviečių ir biznių sklypų kainos pradėjo kilti, nes baigiami pamatai kunigų seminarijai ir koplyčiai, ir kitais metais, jei valsčių savivaldybės susitars su Anglų — Amerikiečių automobilių klubu, tad liepos mėn. numatytos pasaulio automobilių lenktynės naujais įruoštais keliais.

Tad šiomis vasarvietėmis reikėtų susidomėti ir lietuviams nes Torontas čia pat tik 1 val. kelio ir šiuo laiku kaip tik beveik jau baigtas naujas plentas, jungiantis Torontą su Lake Simcoe.

J. J.

Vaistai į Lietuvą,

LATVIJĄ, ESTIJĄ, LENKIJĄ IR KITUS SOVIETŲ KRAŠTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur priimami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

BELLAZZI - LAMY, INC

PO 8-5151 7679 George St., Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

Tel. PO. 8-1135

VICTORIA CLEANERS & DYERS Co.

SPECIALIAI NUPIGINTA RŪBŲ VALYMO KAINA.

Kostiumas	0.95
Paltas (lengvas)	0.95
Suknelė	0.90
Skrybėlė	0.85

ir t. t., ir t. t.

Paimam iš namų ir pristatome į visas Montrealio miesto dalis. Darbą atliekame sąžiningai.

Liet. sav.: J. Kriaučeliūnas, A. Majauskas, N. Matulaitienė.

TEL. TR.1135 — 2836 ALLARD ST.—MONTREAL.

MŪSŲ SPORTAS

KREPŠINIO TURNYRAS MONTREALYJE

Paskutiniame Lietuvos nepriklausomo gyvenimo dešimtmetyje, populiariausia sporto šaka buvo krepšinis. Ji, dėka laimėtų 1937 ir 1939 m. Europos krepšinio meisterio vardo, ne tik į savo eiles patraukė daugumą mūsų sportuojančio jaunimo, įjungė į sportinį gyvenimą visą mūsų tautą, bet taip pat, dėka šios sporto šakos, Lietuvos vardas tapo garsus visame pasaulyje. Užtenka suminėti tremties gyvenimą Vokietijoje, kada susitikus su kitų tautybių pabėgėliais, iš karto tekdavo išgirsti pagarbiai tariamus, žodžius: „O, lietuvis, ... jūs geriausiai žaidėte krepšinį". Ir tenka džiaugtis, kad ši graži, dvidešimties metų sukaktis, nuo pirmą kartą laimėtų Europos pirmenybių nepraėjo mūsų gyvenime nepastebėta. Antroje lietuvių sostinėje—Čikagoje lapkričio 9—10 d. buvo surengtas paminėjimas ir gražus, didelis krepšinio turnyras, dalyvaujant buv. Lietuvos krepšinio rinktinės žaidėjams. Šis minėjimas ir turnyras dar kartą įrodė, kad mūsų sportinis gyvenimas nėra toks apsnūdęs (kaip yra nusiskundžiama spaudoje), bet prie gerų norų, geros organizacijos—vadovų, daug ką galima atsiekti ir šioje gyvenimo srityje.

Ir Kanada neatsiliko. Juk ne paslaptis yra, kad prie veikiančių vietos lietuvių sporto klubų Montrealyje, Toronte ir Hamiltone, daugiausiai kultivuojamas yra krepšinis. Ši sporto šaka, ir čia, tremtyje, palikoma mūsų tautiniu sportu, kaip kad nadiečiui ledo rutulys, anglui futbolas.

Neteisingai Kanados sporto apygarda pasielgė, pavadindama žaidynes Montrealyje sau su „turnyro" vardu, pridėdama dar metinio turnyro vardą. Tekos į šias žaidynes atkreipti daugiau dėmesio, atžymint kartu 1937 m. laimėjimus. Čikaga kanadiečiams nėra Montrealis, Toronto ar Hamiltonas. Į ją išsirengti tenka paskirti daugiau laiko. Kanados lietuviams, reikėjo šį turnyrą Montrealyje išgarsinti, kaip atžymėjimą dvidešimtmečio Lietuvos krepšinio laimėtų Europos pirmenybių Rygoje. Juo pasitarnauti tuomėm mūsų atžalynui, kuris Lietuvos sportinį gyvenimą maža pažįsta. Dar nėra vėlu, ir turnyro rengėjams vertėtų apie tai pagalvoti ir norstrumpai šią sukaktį atžymėti, turnyro atidaryme ar pobūvyje.

— Tenka džiaugtis, kad trys didžiosios kolonijos — Montrealis, Torontas ir Hamiltonas, šiame turnyre dalyvauja: Vytis, Aušra, Tauras ir Kovas—tai Kanados sportinio gyvenimo atstovai, subūrę į savo eiles sportuojantį lietuviškąjį jaunimą. Ir ne tik sportui, bet bendrai lietuviškam gyvenimui, lietuvybės išlaikymui, nes kiekviena organizacija tremtyje šį darbą tiesiogiai ir atlieka. O kiek turnyrai, didesni sportiniai žaidimai, duoda progos jaunimui arčiau susipažinti, atitraukia jį nuo bendradarbiavimo su svetimtaučiais, išlaiko jį lietuviu ne tik širdimi, bet taip pat gražia kalba. Linkėtina, kad Kanados Sporto Apygarda, kuo daugiausiai sporto žaidynių rengtų, kuriose galėtų pasrieikšti mūsų jaunimas.

Kas laimės turnyrą Montrealyje? Kamuolys yra apskritas — sunku šiandien atsakyti. Atrodo, kad jauniai Montrealyje, turėtų išlaikyti meisterio vardą, tuo tarpu pas moteris — stipriu kandidatu į pirmą vietą yra Hamiltono kovietės. Vyrų grupėje, pirmoji vieta, greičiausiai bus išspręsta tarpe Tauro ir Aušros.

Baigiant, tenka rengėjams palinkėti sėkmės turnyro pravedime, o visiems zaidėjams—rungtynes sužaisti sportinėje dvasioje, prisimenant, kartu gražius Lietuvos laimėjimus 1937-39 m. Europoje. **K. B.**

TRUMPAI IŠ VISUR

— P. Gvildys laimėjo Toronto stalo teniso meisterio vardą.

— Kanados šachmatų meisteris, hamiltonietis P. Vaitonis, laimėjo Lake Erie šachmatų turnyrą, kuriame dalyvavo eilė gerų JAV šachmatų mėgėjų. Mūsų meisteris dar kartą įrodė, kad jis yra vienas geriausių žaidėjų visame Šiaurės Amerikos kontinente.

— Toronto Vyčio leidžiamo sporto biuletenio redaktorium, pasitraukus A. Baneliui, yra K. Lukošius.

— Sov. Sąjungos futbolo ir ledo rutulio žaidėjas Bobrov, dėl kelio sužeidimo, iš sportinio gyvenimo pasitraukė.

— Lapkričio 22 d. Maskvos Dinamo ledo rutulio komanda (tikrumoje Sov. Sąjungos rinktinė) žais rungtynes Toronte. Jūsų laikraščio bendradarbiui yra sudaryos sąlygos su jais pasikalbėti sportiniais reikalais. Įdomesnes vietas perduosime mūsų skaitytojams.

— Pasaulio futbolo pirmenybės 1958 m. bus pravestos Švedijoje, dalyvaujant 16 valstybių, kurios į šią baigmę pateko po eliminacinių rungtynių. Iki šiol, dviejose grupėse padėtis yra neaiški dar, kas galės dalyvauti Švedijoje. Vienoje, kur žaidė Lenkija, Suomija ir Sov. Sąjunga, didelę staigmeną padarė lenkai, laimėdami Krulevska Huta (o ne Katovicuose, kaip mūsų kai kurie laikraščiai pranešė) mieste prieš Sov. Sąjungą 2:1.

Įveikę suomius pasekme 4:0, lenkai taškų skaičiumi susilygino su rusais. Lemiamos rungtynės bus greičiausiai neutralioje aikštėje — Rytų Vokietijos mieste.

STATAI AR REMONTUOJI NAMUS

pirk statybines medžiagas vienintelėje tos rūšies lietuviškoje prekybos įstaigoje Montrealyje

AMLIT Builders Supplies Ltd.

6720 E. Henry Bourassa Blvd., Montreal North,

Naujas telefonas DUpont 1-0182,

reikale šauk bet kokiu laiku.

Žemiausiomis kainomis ir patogiausiomis mokėjimo sąlygomis čia galima gauti visas statybines medžiagas: visokių rūšių lentas, cementą, cementinius blokus, plytas, vinis, dažus, stogo dengimo ir izoliacines medžiagas. Greitas pristatymas.

II.

PRIIMAME UŽSAKYMUS PASTATYTI NAMUS

ant Jūsų nuosavo arba b-vės parinkto sklypo.

Statybos darbus atliks, AMLIT vadovybės rūpesčiu, neseniai įsteigta, specialiai statybos reikalams, nauja lietuviška bendrovė:

LINDA Construction Co. Ltd.

Dėl namų užsakymų, darbų prie jau vykdomos statybos ir visais kitais statybą lieičaničiais reikalais prašome kreiptis į naujos bendrovės raštinę:

5290—16th Ave. ROSEMOUNT. Tel.. RA 1-7524

arba vakarais skambinti statybos b-vės techniškojo vedėjo-kontraktoriaus Zenono Tamašausko tel. CL 5-1558.

AMLIT B-VĖS VALDYBA.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose

Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų speclialistas.

3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

TAUPYK, SKOLINKIS

savo kredito kooperatyve

„LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos Paskolos lengvai ir greitai duodamos betkokiam geram tikslui.

Ved. D. Jurkus, PO 7-4280.

„Litas" veikia sekmadieniais 11—1 val. A. V. par. salėje Banko kambary.

Pirm. A. Norkeliūnas ..... RA 7-3120

Sta Nu DE LUXE DRY CLEANERS

117 — 6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727 Lietuviams nuolaida.

Sav.: P. RUTKAUSKAS.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS PUSMETINIUS IR TRUMPALAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ B. M. Dodon).

2544 CENTRE St., Montreal. WEllington 5-3292

HICKSON GROCERY

Čia rasite

įvairių bravorų

ALAUS,

įvairiausių rūšių dešrų, rūkytos mėsos, sviesto, sūrių, sūdytų silkių, raugintų agurkų, vaisių, juodos duonos ir įvairiausių konservuotų produktų.

Užsisakykite čia alų savo pobūviams!

241 Hickson Ave. Tel.: PO 6-5641 Verdun.

Sav. Paul Jocas.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabitai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

yra tos srities specialistai su 20 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Tel.: HU 8-0162.

PO 7-0211
PO 7-0311

Office: 727 Argyle VERDUN

VERDUN COAL Reg'd.

Gerard Viau, sav.

ANGLYS — MALKOS — KURO ALYVA

St. CATHARINES, Ont.

SURŪŠIAVO

Tūlas mūsų bendradarbis korespondentas, spaudoje ne perseniausiai išaiškino, kad St. Catharinėje yra dvi lietuvių rūšys: gerieji ir blogieji. Gerieji — tikri inteligentai - lietuvybės darbą čia kuria ir stato. Blogieji — pasivadinę inteligentais — tą darbą atsidėję ardo ir griauna.

Motiejaus išmanymu taip rašinėti yra nepergudriausias dalykas, nes tautinio darbo griovimo kaltinimas nedidelėje bije yra priimamas labai rimtai. Kitas tautietis jį priima dar labai jautriai ir sunkiai pamiršta. Ypač toks, kurio galvoje niekaip nesutelpa daleidimas, kad mūsų tarpe dar vis pasitaiko brolių, kurie yra visados pasiruošę pamatuoti kitų ištikimybę tėvynei, kada tik nori, kaip tik nori ir kur tik nori. Kitų— jokiu būdu ne savo.

SVARUS SUSIRINKIMAS

Aną sekmadienį St. Catharinėje buvo šaukiamas lietuviškos mokyklos reikalais labai svarbus susirinkimas. Tiek svarbus, kad į jį atsilankyti buvo kviečiama du sekmadienius iš eilės ir dar prieš dieną — telefonu. Pasirodė štai kas, į susirinkimą atėjo kuo ne visi antros rūšies lietuviai, bet neatėjo nė vienas pirmos.

AR PERDAUG.

SLA narys savo korespondencijoje paminėjo, kad St. Catharinėje reikalai neina, kaip per sviestą todėl, kad čia per daug organizacijų.

Motiejus šiuo pareiškimu, kiek paabejotų, nes org-jų gausumas ištraukia iš lovos net patį apatiškiausiąjį tautietį ir duoda jam kartais naudingo užsiėmimo. O-jos dar moko organizacinio gyvenimo ir politikos. Tiesa čia dar tėra tik viena politinė — tautininkų. Gaila,, kad nėra kitų partijų. Jos galėtų supažindinti su tų svarbausių lietuviškų org-jų pagrindais, nes mūsų spauda, kaž kodėl retai tą daro, nors daug aiškina, kas yra komunizmas, apie kurį mes čia kaip sykis, tiek žinome, kad daugiau žinoti lyg ir nebesinorėtų.

Šiaip nesusigaudymas politiniuose mūsų partijų pagrinduose, kartais patiekia nemaža kurjozų.

Kaip matome, mūsų nesklandumas neateina tiek iš org-jų kaltės, kiek iš mūsų pačių labai nekaltos kaltės: nesusigaudome jų paskirtyje ir pražiūrime pagrindinį dalyką, kad orga jų motina yra niekas kitas, kaip bendruimenė.

Bendruomenė yra svarbiausias dabarties lietuvių jėgos vienetas, todėl pirmoje eilėje turėtų būti aukojamos mūsų pastangos niekam kitam, kaip b-nei. O-jos puikiai jaustųsi patapdamos bendruomenės sekcijomis. Išnyktų tada bet koks vieni kitų nepalaikymas ir išnyktų b-nės valdybų rinkimų problema.

Kitaip ir toliau lipsime vieni kitiems ant kulnų to net nepastebėdami. Dabar, org-jos nustelbia bendruomenę užimdamos kuo ne visus pelną duodančius parengimus ir susilpninda mos veikimo jėgas dideliu išsiskirstymu ir apsikrovimu darbais. Arba vėl piešingai kita b-nė nei iš šio, nei iš to užeina už akių, kuriai organizacijai, kaip, kad dabar štai atsitiko su Wellando b-nės valdyba, kuri pasiskelbė ruošianti kariuomenės šventės minėjimą visai nekreipdama dėmesio į tai, kad Niagaros pusiasalyje veikia „Ramovė" abiejų kaimyninių bendruomenių vardu ir kurios svarbiausias uždavinys yra ruošti tokius ir panašius minėjimus. Beabejo „Ramovė", kaip kas met, taip ir šiais metais šventę vistiek ruošia ir net labai iškilmingai, St. Catharinėje, į kur atvyksta didžiausias lietuviškos kultūros nešėjas Kanadoje Toronto „Varpo" choras, pernai įnešęs į šią šventę tiek savo programa, simpatingais dalyviais neužmirštamus įspūdžius ir neužmirštamą nuotaiką.

Abu tie minėjimai įvyksta vieną ir tą pačią dieną — lapkričio 23 — vienas nuo kito tik keliolikos minučių kelio atstume.

Nėra jokios abejonės, kad kiekvienas turi teisę veikti kaip nori, bet tas kaip sykis įrodo, kad mes pražiūrime veikimo esmę, be jokios atodairos.

Jei b-nė ruoš kariuomenės šventės minėjimą net neįspėjusi apie tai „Ramovės", tai ką tada turi ruošti Ramovė? Ruošti skautų šventę? Ar ruošti 16 vasario?

RAMU AR NERAMU

Prikaišioja mums neretai žmonės, kad mes St. Catharinėčiai negalime gyventi be lermo, įtampos ar akcijos. Girdi, St. Catharinėčiai žinomi savo ginčais net plačioje spaudoje. O tas pats SLA narys dar ir pagražina: St. Catharinėje niekad nebuvo ramu, nėra ramu ir nebus ramu. Nevienas čia to dėl ir galvoja, kad tikrai lyg ir nebegerai. Tačiau Motiejus taip negalvoja. Perdidelė ramybė dar blogiau. Kur tyla ir ramu, ten yra miegas. O miegoti mums lietuviams šiais visokių lakstančių satelitų laikais būtų nemažas neapdairumas.

Tušti asmeniški ginčai — aišku negerai. Tačiau tokie, kurie ką nors išaiškina, išnarplioja ar vėl atstato ant kojų, yra niekas kitas, kaip druska, be kurios sriuba neskani. Ginčai vyksta ir parlamentuose. Ginče dažniausiai nugali tiesa. O ir pralaimėjęs nenueina visai tuščiomis, turėdamas progas išlieti savo tulžį.

Nežiūrint šios motiejiškos filosofijos, gaila, bet daugelis dabar visuomeniniame gyvenime taip ir laukia progos nebe sigінčyti net nebediskutuoti, bet tyliai dingti su meškere ar kitu kokiu pabuklu rankoje.

Tuo tai St. Catharinė ir šauni, kad nedaro taip, bet aiškinasi, dėstosi ir kai reikia, tai ir pasiginčija, žinoma broliškai ir visuomeniškai. Kitas drąsiai kiša pirštus net ten, kur aiškiai žino, kad kas juos vistiek kada nuvers.

Tas viskas aišku greičiau gali tik paguosti kiekvieno gero lietuvio širdį, bet ne gąsdinti. Tą patvirtina faktas, kad St. Catharine tvirtai žengia greta aktyviausių lietuviškų bendruomenių Kanadoje.

Ir jei šiame reikale būtų kokia bėda, tai Motiejus randa tik vieną vienintelę: gera dalis mūsų ramios bendruomenės narių yra tikrumoje perdaug jau tylūs, taikūs ir ramūs. Jie ateina į svarbiausius minėjimus, o toliau — žinokitės. O taip jau— kalbant ranką pridėjus prie širdies — ir neturėtų būti.

Metai po metų atšipina ir energingiausius veikėjus. Verkiant reikėtų šviežių jėgų ir jų čia dar nemažas skaičius pasislėpęs po lietuviško kuklumo šydu.

Teisinasi tai tuo, tai kuo kitu, tačiau visi mes čia vienodi — pagaliau tai mūsų b-nė ir kartu mūsų didelė šeima. Kad ir po truputį — visi — ir mūsų gyvenimas čia gali pasidaryti jaukus ir šviesus.

Suprantama, šie mūsų tautiečiai labjausiai vengia didesnio aktyvumo todėl, kad, žiūrėk, nepradėjai veikti, o kitas jau ir suka botagą apie pečius. Tas žinoma negerai. Nereikia mums jokių varovų. Daug daugiau pasieksime taikumu ir gražumu. Kas negali šiandieną— gal galės rytoj. Nereikia jo tuoj apšaukti ar degraduoti. Nereiktų taip pat perdaug neiaudintis, nei palaikyti ką kas sakė - pasakė, nes vieni kitus jau puikiai čia pažįstame ir matome, kad visi esame verti vieni kitų geros kaimynystės santykių ir tarpusavio pagarbos. Nėra čia nei blogesnių, nei geresnių, nei šviesesnių, nei tamsesnių — bet visi, kaip vienas — geri ir širdingi broliai lietuviai. Nesiduokime kitokioms nuotaikoms įsiveržti į mūsų tarpą. Tegyvuoja darni ir šviesi mūsų bendruomenė! **Motiejus.**

SAVI PAS SAVUS!

Auto mašinų mechaniniai darbai, sulankstymai ir dažymas atliekami kvalifikuotų mechanikų greitai ir sąžiningai.

DUFFERIN GARAGE
1423 Dufferin St., LE 3-6149
(įvažiavimas iš Geary Ave.)
Sav. V. DUNDYS

SIUNTINIAI LIETUVON

KALĖDŲ ŽIEMOS SEZONAS

ORBIS SIUNTINIAI 22 SVARŲ SVORIO —

TRUMPIAUSIAS PRISTATYMO LAIKAS

Jūsų siuntiniai per 4 savaites vietoje.

Siunčiame viską kas yra leistina. Kainos žemiausios.

Prekių kokybė augštos rūšies.

Kainos čia pažymėtos yra su muitu.

Siunčiame įvairiausios rūšies maistą pagal Jūsų pasirinkimą kilogramais, puskilogramiais ir pan. Siunčiame mėsos produktus, pieno gaminius, įvairias kruopas, miltus, riebalus, vaisius džiovintus ir šviežius, kavą, cukrų, saldainius, šokoladą ir t. t.

Pav.:	$	plius pers.
22 sv. taukų kiaulinių	15.40	$ 6.50 viso $ 21.90
22 sv. cukraus	6.45	„ 6.50 „ „ 12.95
22 sv. lašinių (storų)	17.95	„ 6.50 „ „ 24.40
½ kg kavos...$	1.80	1 kg citrinų ....$ 1.50
½ kg kakavos „	1.95	1 kg dz. aprikosų „ 1.90
½ kg šokolado „	1.78	¼ kg figų .....„ 0.80
1 kg sviesto ..„	2.65	¼ kg datulių ..„ 0.80
1 kg taukų ...$	1.80	1 kg riešutų miš. „ 2.75
1 kg bekono...„	2.60	kiti produktai iš mūsų kainaraščių.

Tekstilės medžiagos:

Vyriški kostiumai nuo $ 9.25 ir daugiau (už 3½ yardo) medžiaga paltams nuo 9.45 ir daugiau (už 3½ yardo) medžiagos suknelėms 4.45 (2½ yardo dvig. pločio) Pavyzdžius apžiūrėkite vietoje.

2 kg odos (5 porom batelių) $ 18.30.
1 kg labai storų padų 4 mm $ 3.95.
Vyriški tufliai ar bateliai—dvigubų padų bile kokio fasono $ 12.90.
Moteriški bateliai bile kokio fasono $ 10.95.

Vaistai:	$		$
Streptomycino 10 gr	2.60		
Isoniazid (rimifon) 1000 t. 50 mg.	4.60	Cortisone 50 t.	9.50
PAS 500 tabl.	3.50	largactil	3.00
Isopas (Rim. plius Pas) 1000 tabl.	8.25	hydrocortisone 3X10	7.50
Vit. B-1 10 mgm 100 tabl.	0.80	Glucose 100 c. c. ..	1.85
Vit. B-12 6 amp.	1.00	ir daugelis kitų vaistų.	

Siunčiame skustuvus ($ 4.50); special. žirkles 4.00; plaukam kirpti mašinėles 4.00; ir kitas kirpėjų priemones.

Akordeonus 120 bosų; 5 plius 4 registeriu (su muitu) $215. Šveicariškus laikrodžius.

Įvairius papuošalus. Taboką bei amerikoniškas cigaretes. 1000 cigarečių Chesterfield ir 7 kg cukraus $ 24.50. 10 pokelių (200 cig.) $ 4.25.

Išsirinkus prekes reikia persiuntimui į Lietuvą pridėt dar $ 6.50, į Sibirą $ 7.90.

Standartiniuose siuntiniuose persiuntimas įskaitytas.

Sąžiningas ir greičiausias patarnavimas per

ORBIS

298 Bathurst St. Toronto 2B Ont. EM 4-2810.

Hamiltone skambinkit JA 8-5257 (42 Brodick St.)

Gyvenantieji už Toronto siųskite Jūsų užsakymus paštu.

Priimame užsakymus telefonu.

Įst. LE 4-7549. Nm. RO 2-9138

M. D. MORTON,
B. A., LL. B.
ADVOKATAS
(Barrister. Solicitor, Etc.)
1052 A Bloor St. W. Toronto.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Barristers, Selicitors, Notary Public.
Heyden Street
(netoli Bloor ir Yongle)
Toronto 5, Ont.
Tel.: Ofice WA 4-9501
Res.: BE 3-0978

A. E. McKAGUE
Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
201 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street,
TORONTO 1, Ontario.

Lietuvio Advokato Įstaiga
VICTOR D. ALKSNIS
Advokatas-Notaras
62 Richmond St. West
Room 503
(kampas Bay & Richmond)
TORONTO, ONTARIO
Telefonai
Įstaigos EM 2-2585 Namų ST 8-5088

W. A. LENCKI,
B. A., L. L. B.
TEISININKAS —
Advokatas—Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM 6-4182
Toronto.

International Service Bureau
91 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario.
Telefonas: LE. 6-5613.
DIREKTORIUS — A. LIŪDŽIUS
Įstaigos darbas atliekamas 2 atskiruose skyriuose:

I. EMIGRACIJOS IR KELIONIŲ (Travel):

Iš Europos (taip pat iš Lietuvos) ir kitų pasaulio kraštų įvažiavimo Kanadon ir išvažiavimo iš Kanados reikalų tvarkymas, vizos, pasai, kelionės liudijimai, transatlantinių laivų-lėktuvų biletai, taip pat geležnkelių ir autobusų biletai; Amerikos ir Kanados vasarvietėse vietų užsakymai, žymesnių miestų viešbučiuose kambarių rezervavimai; ekskursijų vietoje, Amerikon ar Europon organizavimas; asmeninio kelionių bagažo, baldų ar bet kurio kito turto persiuntimas į bet kurią paskyrimo vietą Kanadoje, Amerikoje ar Europoje (patarnavimas su pilnu apdraudimu iš pat jūsų buto).

II. DOVANŲ ir VAISTŲ SIUNTINIŲ SKYRIUS.

Per šį skyrių Dovanų Siuntiniai ir vaistai siunčiami į LIETUVĄ bei kitus kraštus teisioginiai iš Anglijos (Londono) **su pilna siuntinių įvertinimo ir gavimo garantija.**

Restoranas "RŪTA"
994 DUNDAS ST. W.
Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami prityrusių virėjų. Atidarytas nuo 6.30 v. ryto iki 10.30 v. vak.
Visi maloniai kviečiami atsilankyti.
Savininkai: V., H., J. IVANAUSKAI

SIUNTINIAI Į LETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS.

Naujas skelbimas su naujėnybėm.

Prašau perskaityti šį skelbimą ir įsitikinti, kad pasiųsti bet kokį siuntinį, o ypatingai vaistų ir medžiagų į Lietuvą bei kitus kraštus yra prieinamiausiai ir pigiausiai tik per

LIETUVIŲ ĮSTAIGĄ

BALTIC EXPORTING Co.
849 COLLEGE ST. (PRIE OSSINGTON),
TORONTO, TEL. LE. 1-3098

Jūsų sudarytus, apdraustus, rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius.

Turime pardavimui vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams medžiagų, kostiumams priedus ir kitas prekes.

DĖMESIO! dėl siunčiamų vaistų ir medžiagų iš Anglijos.

Nuo š. m. rugpjūčio mėn. 6 dienos žymiai atpiginti vaistai siunčiami iš Anglijos, pavyzdžiui:

Streptomycine arba Dihydro-Streptomycine 30 à 1 gr.	su muitu	$	7.90
Isoniazid 1000 tabl. 50 mgm.....	„	$	4.70
Penicillin in oil 1X10 cc 3 mil. u.....	„	$	1.00
Cardophyllin (Theophillin) 100 tabl. 0.2	„	$	1.10
Multivitamin 500 tabl.	„	$	2.80
Vitamin B. Complex Forte 500 tabl...	„	$	4.20
Serpasil 500 tabl. 0.1	„	$	4.70
Serpasil 500 tabl. 0.25	„	$	11.10
Vitamin B. Complex 250 tabl.	„	$	1.70
Phenobarbiton 500 tabl. 1 gr.	„	$	1.60
Aspirin 1000 tabl.	„	$	1.70
Digoxin 500 tabl.	„	$	3.80
Butazolidine 100 tabl. 100 mgm.....	„	$	4.60

ir t. t. ir t. t.

Siunčiame įvairius antibioticus:

Aureomycin, (Achromycin, Chloromycetin, Crystamycyne, Erythromycine, Penicillin, Estomycin, Mixtamycin, Seromycine, — Cycloserin, Streptomycine, Dihydro — Sterptomycine, Terramycin, Viomycin ir įvairias medžiagas ir instrumentus dantims taisyti.

Taip pat yra žymiai atpigintas oro pašto mokestis.

DAR DIDESNĖ NAUJIENA:

Yra gauti iš Anglijos vyriškiems ir moteriškiems kostiumams bei paltams naujų vilnonių juostelėmis medžiagų pavyzdžiai. Tų medžiagų kaina pasakiškai žema, t. y.: Keturiems kostiumams — 14 yrd. medžiaga su pamušalu ir šerine (klijonke) įskaitant visus mokesčius — **tiktai** — $ 72.30. Arba už tą pačią kainą 3 kostiumai ir vienas paltas arba 2 kostiumai ir 2 paltai.

Siunčiant į Aziją (Sibirą) reikia pridėti dar $ 1.80. Medžiagų pavyzdžius galite pamatyti mūsų įstaigoje Toronte ir pas ponią Juraitienę Hamiltone. (Užsakant šį pakietą laiškais prašome nurodyti pageidautiną spalvą).

Be to siunčiame iš Anglijos kaip seka:

Švediškas elektrines siuvamas mašinas,
38-nių modelių Hohner akordeonus,
Moderniškiausias mezgimo mašinas,
Šveicariškus laikrodžius firmos „Cyma" ir „Dixton",
Stiklui pjauti peiliukus su deimantu ir metalinius,
Parkerius,
Dviračiams padangas ir šliaukas įvairių išmierų,
Plaukams kirpti mašinėles,
Skustuvus,
Plaukams dažyti įvairių spalvų dažus,
Avalynę,
Maistą,
ir t. t. ir t. t.

Iš Anglijos viską galima siųsti oro paštu iki 20 svarų. Kiekvienas siuntinys gali susidėti iš įvairių daiktų neviršijant nustatyto svorio.

Pagal mūsų patyrimą — dabar pats laikas pasiųsti siuntinį Kalėdoms bei žiemai.

Mūsų skyrius Hamiltone, 105 Cannon Str. E., pas P. V. Juraitienę, tel. JU 8-6686, priima užsakymus vaistams ir kitokioms gerybėms siunčiamiems iš Anglijos.

Gyvenąne Toronte, gali vaistų, medžiagų ir kitus užsakymus bei savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius siųsti mums paštu.

Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Darbo valandos:
Pirmadienį — penktadienį nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.
Šeštaditniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro.

Sav. A. Kalūza.

HAMILTON

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

KLB Hamiltono Apylinkės Valdyba rengia Kariuomenės šventės minėjimą lapkričio m. 24 d. sekmadienį. Iš ryto lietuvių parapijos bažnyčioje 11 v. iškilmingos pamaldos su Libera, kurias laiko kun. dr. J. Tadarauskos. 5 val. po pietų Aušros Vartų parapijos salėje (58 Dundurn St. N.) įvyks pats minėjimas. Programoje paskaita ir meninė dalis, kurią išpildys p. P. Ščepavičienė, aktorė E. Dauguvietytė - Kudabienė ir Vyt. Babecko Akordeono Studijos mokiniai. Apylinkės Valdyba nuoširdžiai kviečia visus atsilankyti šiame minėjime pagerbiant tuos gyvuosius ir mirusiuosius savanorius kūrėjus, kurie iškovojo Lietuvai laisvę ir suteikė mums laimę 22 metus gėrėtis Nepriklausomos valstybės gyvenimu.

KLB Hamiltono Apylinkės Valdyga.

HAMILTONO LIETUVIŲ NAMŲ FONDO

įnešusių narių sąrašas Nr. 8.

Su dideliu dėkingumu skelbiame naujus NF narius, įnešusius į Fondo kasą: po 100 dol.: Visockytė Dalia, Pilypaitis Aigirdas, Valevičius Juozas, Savickienė Dema, Fruitland, Ont., Bružas Petras, Fruitland, Ont., Klevienė Eugenija, Jonikas Matas ir Danutė, Venckaitis Algirdas, Kadžiulis Simonas, Tauškelienė Amilia, Tauškela Juozas, Verbickas Antanas, Šeduikis Balys, Pikė Gediminas, Kvedaras Vytautas, Buinys Adomas, Jasevičius Gracijus, Gudinskas Pr., ir Rukšėnas Stasys; po 50 dol.: Normantas Stp., (50 dol. jau buvo įnešęs š. m. gegužės 17 d.), Paulauskas Anicetas, Meškauskas L., ir Kotryna ir Juodžbalis Jurgis ir Onutė, Millgrove, Ont.; po 15 dol.: Bungarda Kazys.

NF Valdybai, yra labai malonu konstatuoti vis didėjantį lietuvių tarpe pritarimą Tautos Namų įsigijimui .Padrąsinti turimų rezultatų, mes tikime, kad Hamiltono ir apylinkių tautiečiai, kas tik gali, visi įsijungs į šį didžiausią tautinį darbą, ir mūsų visų vieningos pastangos realizuosis gražiais ir moderniais Lietuvių Namais Hamiltone.

Dar kartą didžiausiu nuoširdumu dėkojame čia paskelbtiems ir visiems kitiems NF nariams ir kartu prašome visų tautiečių prisidėjimo!

Su gilia pagarba ir padėka

Jūsų **H. L. N. T. F. V-ba.**

HAMILTONO ATEITININKŲ KUOPOS SURUOŠTAS

spaudos balius spalio 2 d. davė 150 dol. pelno. Šis pelnas kuopos valdybos paskirstytas šitaip: Hamiltono at-kų vadovaujamos bibliotekos spintai įsigyti 50 dol. Jaunimo bei vaikų laikraščiams: Ateičiai 50 dol., Skautų Aidui 25 dol. ir Eglutei 25 dol.

Hamiltono ateitininkai jau baigia tvarkyti liet. biblioteką ir ji pradės veikti lapkričio 24 d. Bibliotekai įsigyta antra nauja spinta ir ji papildyta naujomis knygomis. Bibliotekos valdytojai prašo visų hamiltoniečių, kurie turėtų atlikusių perskaitytų knygų bei žurnalų paaukoti bibliotekai. Taip pat primename visiems skaitytojams, kad biblioteka šiuo metu bus atidaryta kiekvieną sekmadienį po 11 val. pamaldų, kuri randasi parapijos salėj, bibliotekos kambaryje.

Spaudos kioske galima gauti įvairiausių lietuviškų kalėdinių atvirukų. Šiuo metu kioskas turi įvairių knygų vaikams: „Saulės vestuvės“, Višty tė ir Gaidžiukas“, „Karalaitės Gintarės ilgesys“ ir daug kitų. Taip pat kioske galima užsipre numeruoti arba atnaujinti įvairių laikraščių bei žurnalų prenumeratas: „Tėviškės Žiburių“, „Draugo“, „Aidų“, „Ateities“, „Kario“, „Neprikl. Lietuvos, vaikų laikraštėlio „Eglutės“ ir kt. Spaudos kioskas šiuo metu atidarytas kiekvieną sekmadienį po visų mišių, būtent po 9 val., 10 val. ir 11val., parapijos salėje. Taip pat galima kreiptis telefonu visais kiosko reikalais pas kiosko vedėją J. Pleinį, 87 Sanford Ave., S., tel. JA 9-5129. J. P.

Rašykime ką žinome

„Nepriklausoma Lietuva“ Nr. 42 Dr. M. Anysas savo „Nerašykime ko nežinome“ ko mentuoja straipsnį „The Com mg of life in Klaipėda“.

Aš asmeniškai nepriduodu didelės reikšmės ar Teutonų ordinas dėvėjo kryžių ar kalavi ją kolonizuodamas ir įsikurda mas Lietuvos Žemaitijos abie jose pašonėse. Man atrodo, po priedanga kryžiaus sekė kalavijas ir atvirkščiai — po kalavijaus sekė kryžius. Faktas palieka faktu, kad žemaičiai ir kitos lietuvių giminės, patekusios į germanų civilizacijos orbitą, labai greit tapo nutautintos.

Jau 13 šimt. germanų politinė ekspansija į rytus, kuri įgavo naują impulsą, per labai trumpą laiką (50 metų) pavergė Prūsus, pasieke Nemuno žiočių ir tvirtai įsikūrė Lietuvos pajūry. Tuo pat metu Teutonų ordinas kolonizavo Livoniją Dvinos žiotyse. Žemaitija atsidūrė tarp abiejų ordinų ir pasijuto geležinėse replėse.

Dr. M. Anysas rašo: „Karalius Mindaugas, kuris jungė Lietuvių gentis, buvo už krikštą ar karūną Livonijos ordinui atidavęs plačius Žemaitijos kraštus ir žemaičiai karuose su Livlandijos ordinu nedalyvavo; atvirkščiai, žemaičių priešinimasis Livonijos Ordinui jam buvo net labai neparankus dalykas ir siūlo tam, kas netiki, pasiskaityti Livlandi sche Resinchronik iš tų laikų.

Istorikas O. Halecki rašo sekančiai: „In 1253 the Pope In nocent IV who was interested in Eastern questions conefred dignity on a Lithuanian prince Mendog who accepted catholicism in order to escape from agression of Teutonic order. Polish clergy alone made propaganda in lithuanian land. Mendog canied away by a vio lent pagan reaction not only recommenced his struggle wi th German but also his incur sions into Poland.

Aš manau, kad mums nereiks skaityti Livonijos ordino kronikų įsitikinti, ar Mindaugas buvo avinas, ar Dr. M. Anysas padarė iš Mindaugo aviną. Galima daleisti, mano išmanymu, kad Mindaugas už suteiktą krikštą buvo atidavęs plačias žemes Žemaitijoje ir visai nekariavęs. Tame nieko ne paprasto aš nematau. Jug pa našiai, kaip lietuviai pagonis, indijonai Saskačevano bei Manitobos prov. turėjo išsižadėti savo žemės vien dėl to, kad atėjūnai su augštesne civilizacija bei kultūra sugebėjo juos nustumti bei suvaryti į maišą, kuris šiandien vadinamas „rezervu“. Nereiktų tačiau pamiršti, kad indionai šiose provincijose visai nekariavo todėl, kad tas jiems buvo neparanku (kaip Dr. Anysas pareiškia). Atvirkščiai, mes girdėjome, kad mūsų amžiuje Kanadoje vyko kruvini ginkluoti susirėmimai ir dar platesnio masto negu saujelė žmonių. Jei kas tuo netiki, tegu pasiskaito „L'histoire de la Nation Metis“.

Toliau Dr. M. Anysas rašo: „Niekur nėra šaltinių, kad prie Memelburgo kovojo Argirdo, Gedimino ir Kęstučio kariuomenė. Šitų valdovų laikais karo laukas jau buvo pasistūmėjęs toli į Nemuno baseiną“.

Tuo tarpu O. Halecki rašo: „1457 the Samogitians attacked Memel and out the communications between Prussia and Livonia from which the order was trying invasis to dran seinforcements unders Svydrigaila. The army of the order was composed chiefly of mercenarus better disciplined and more accustomed to pro longed operation“.

Po Teutonų ordino sekularizacijos (1561) mes stebime tą pačią germanų ekspansiją į Žemaitijos plotus. Ekspansija vykdoma tik skirtingais metodais, būtent — vietoj ginklų ekonominė, materialė pajėga.

J. Stonkus.

● M. Katiliškis parašė naują romaną „Miškais ateina ruduo“, kurį išleido Terra.

● Dr. J. Deveikė - Navakienė Paryžiuje baigia studiją apie Lietuvos Statutą.

● Lingis Juozas Stockholme rašo veikalą apie D. Lietuvos kunigaikštystes žemės valdymą.

● Šidlauskas-Vilainis spausdina Lietuvos vaizdų albumą.

WELLAND, Ont.

Linksmas Vakaras Wellande

Š. m. lapkričio mėn. 23 d. Slovakų salėje

162 Hagar Str. (prieš alaus sandėlį)

rengiamas

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS—VAKARAS.

Programoje: Šventės proga pasakita; „Karo Mirtis“— eilėraštis; „Kaip aš į vyrus išėjau“ — monologas; „Kas teisybė tai ne melas“ — linksma komedija, juokingi medžiotojų ir meškeriotojų nuotykiai. Šokiai, bufetas, loterija. **Pelnas skiriamas Niagara Falls ir Wellando lietuviškoms mokykloms paremti.** Pradžia 6,30 v. v.

B-nės valdyba.

OTTAWA, Ont.

LAPKRIČIO 23 D. MINĖJIMAS

įvyksta po 12 val. pamaldų šv. Brigitos parapiojs salėje St. Patrick Str. sekmadienį, lapkričio 24 dieną. Prašome visų dalyvauti.

— Spalių mėn. pabaigoje minint Krisatus Karaliaus šventę, Ottawos lietuviai parėmė „Lituanus“ prenumerata ir aukomis 27 dol. Rinkliavą įvykdė vietos studentai: Kubiliūtė ir Matukas.

KURIAMAS LIETUVIŠKAS BIBLIOTEKOS SKYRIUS

Apylinkės V-ba šių metų pabaigoje yra numačiusi įteikti vietos Centrinei Bibliotekai per 100 lietuviškų knygų, kaip pradžią lietuviško skyrelio, taip pat keletą knygų anglų kalba apie Lietuvą.

Vietos lietuviai turintieji atliekamų lietuviškų knygų savo knygų lentynose prašomi paaukoti am reikalui, įteikiant v-bos pirmininkui.

A. Paškevičius.

DAR INŽINIERIŲ METRAŠČIO REIKALU

Jau tik 250 dol. trūksta pradėti veikalą spausdinti.

Dipl. miškų inž. J. S. iš Kalifornijos prisiųsdamas prenumeratą Liet. inž. ir architektų metraščiui birželio mėn. laiške rašė: Be to, siunčiu dar vieną metraščio prenumeratą 3 dol. ir tą egz. įteiksiu kaip dovaną vienam mano buv. Geodezijos ir Geologijos profesoriui Mr. Walter Brown Los Angeles un -tete. Jis pas mane yra matęs Archit. J. T. Vizgirdo išleistą „Lithuaniatrogh the Ages“ leidinį. Jam tas leidinys labai patiko, bet kadangi aš vieną egz. teturiu, negalėjau Jam jo padovanoti. Profesorius iš manęs sužinojęs, kad bus išleistas Inžinierių meraštis, pareiškė norą jį turėti savo bibliotekoje.

Prof. W. Brown nuo liepos mėn. yra atsisakęs iš un-to mokslo darbo ir išvyko į Aliaskos šiaurinę dalį tyrinėjimo darbams.

Prenumeratą ir savo trumpas biografines žinias siųsti šiuo adresu: K. Krulikas, 160 Hendrix St. Apt. 5, Brooklyn 7, N. Y. U. S. A.

● Balio Sruogos 10 metų mirties sukaktuvės Čikagoje bus paminėtos gruodžio 15 d. Terra toms sukaktuvėms išleidžia jo „Dievų mišką“.

● Amerikoje pradeda kilti bas-baritonas Arnoldas Vokietaitis, laimėjęs dainavimo premiją ir pasižymėjęs televizijoje.

Hamiltono ir apylinkės lietuviai, taupykite ir skolinkitės pas savus — TALKOJE

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė yra apdraustos. Talkos kasa atidaryta sekmadieniais nuo 12 iki 2 val. p. p. parapijos knygyne, 58 Dundurn St. N., arba skambinkite iždininkui E. Lengnikui tel. JA 9-2114, Hamilton, 15 Homewood Ave.

SIUNČIAME VAISTUS

jūsų sergantiems artimiesiems ir prieteliams

Lietuvoje ir visoje Europoje.

JEAN TALON DRUG STORE

1361 Jean Talon E., Montreal. Tel. CR 2-1949

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E., Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique) Montreal 36, Que. Tel. RAymond 7-3120.

12 metų patyrimas.

VAISTINĖ

Guy R. Dugré

2348 Hochelaga. Tel. LA 5-4053 Montreal.

Paruošia vaistus pagal receptus ir SIUNČIA LIETUVON BEI SOVIETŲ RUSIJON

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

16 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave., Ville Lasalle. PO 8-4588.

Lietuviška Kirpykla

410 Murray Ave, Greenfield Park.

Darau pusmetinius, dažymus, šaltus šukavimus bei visokeriopus odos masažus.

Kreiptis tel. OR 1-8951

Sav. BIRUTĖ MARKEVIČIŪTĖ.

LAIKRODININKAS - AUKSAKALIS

A. ŽUKAS

Įvairių firmų laikrodžiai, žiedai ir kitos įvairios puošmenos. Didesniems pirkiniams duodu ypatingai dideles nuolaidas. Taisau laikrodžius, žiedus ir visas kitas puošmenas. Užsakymai priimami ir paštu.

976 Church Ave., Verdun (kampas Bannantyne)

Telefonai: Biznio PO 9-5841, namų: PO 9-5841

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS.

DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SĄŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

3910 St. ZOTIQUE St., E.

RAymond 1-6005.

Kreiptis bet kada.

Muskrat paltus duodu gerom sąlygom išsimokėti

Adamonis ir Budriūnas

„DISTRICT ESTATE BROKERS“

Montrealio Real Estate Board Nariai

177 Sherbrooke St. W. PL 8501

NAMAI — APARTMENTAI — ŽEMĖ

PASKOLOS — DRAUDIMAS

D. N. Baltrukonis CR 6-5075 | J. Skučas RA 2-6152

A. Markevičius OR 1-8951 | V. Liesunaitis PO 7-6719

F. Yasutis LA 2-7879 | S. Rudnik VI 5-8864

P. Adamonis PO 6-7594. A. Budriūnas RA 7-2690.

Darbo laikas nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

LIODESIO VALANDOJE

KREIPKITĖS PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE

4500 VERDUN Ave., Verdun. — — Tel. PO 9-1193

D.L.K. Vytauto N. Klubo 50 Metų Sukaktuves

švenčiame šį šeštadienį, lapkričio 23 dieną, 5 val. po pietų

PROGRAMOJE: SVEIKINIMAI — K. ŽIŽIŪNO VEDAMAS KVARTETAS — TURTINGA VAKARIENĖ — PASILINKSMINIMAS. Dekoracijos — J. Akstino.

VISUS MALONIAI KVIEČIAME DALYVAUTI. **KLUBO VALDYBA.**

MONTREAL

MONTREALIO SAVANORIŲ - KŪRĖJŲ, ATSARGOS KARIŲ IR ŠAULIŲ JUNGTINIS KOMITETAS,

šį sekmadienį — lapkričio mėn. 24 ., 4 val. po pietų, D'Arcy Mc Gee salėje (220 Pine Ave.) rengia įspūdingą

Lietuvos Kariuomenės Šventės MINĖJIMĄ

kurio programoje bus: savanorio-kūrėjo J. Viliušio žodis Kar. Šventės proga, Liet. Valst. Op. solistės P. Radzevičiūtė, akomp. M. Siegrist, skautų Vyčių Tautinių Šokių Grupė, vad. J. Piečaičio ir Montr. Scenos Mylėtojų Būrelis, vad. B. Kleizaitės-Kerbelienės.

Įėjimas — **laisva auka karo invalidų šalpai ir Montr. šeštd. mokyklų išlaikymui.** Jaunuoliams(ėms) iki 15 m. amžiaus įėjimas visai laisvas.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti! **Komitetas.**

IŠKILMINGAS LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Baigti pasiruošimai iškilmingam bei įspūdingam šios šventės paminėjimui, kuris įvyks lapkričio 24 dieną ir prasidės 11 val. iškilmingomis pamaldomis abiejose lietuvių parapijose už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Visos lietuviškos organizacijos prašomos pamaldose dalyvauti su savo vėliavomis.

Oficialioji ir meninė programos dalis įvyks 4 val. po pietų D'Arcy McGee salėje. Programoje bus:

1. J. Viliušio paskaita,
2. Liet. Valst. Oper. Sol. P. Radzevičiūtė, akomp. M. Siegrist,
3. Montrealio Scenos Mylėtojų Būrelis, vadovaujamas Beatričės Kleizaitės-Kerbelienės, suvaidins St. Lauciaus vieno veiksmo laisvės kovų vaizdelį „Paslaptingoje Zonoje".
4) Šoks Skautų Vyčių Tautinių šokių grupė, vadovauja ma J. Piečaičio.

Įėjimo mokestis — laisva auka karo invalidų šalpai ir Montrealio šeštadieninių mokyklų išlaikymui. Jaunuoliams(ėms) iki 15 metų amžiaus įėjimas visiškai laisvas. Labai svarbu, kad panašiomis progomis mūsų jaunimas dalyvautų kuo skaitlingiausiai, tad visi prisidėkime tam tikslui pasiekti.

Savanoriams - kūrėjams ir vyties kryžiaus kavalieriams bei jų šeimoms bus rezervuotos pirmosios kedžių eilės.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šį iškilmingą minėjimą.

Komitetas.

PAMALDAS AV BAŽNYČIOJE

lapkričio 24 d. už Lietuvos laisvės kovotojus ir savo paskutines prieš išvykstant iš Montrealio laikys kun. dr. J. Kubilius. Mišių metu giedos op. sol. E. Kardelienė.

● **Kavaliūnaitė Ada** sirgo azia tiniu gripu, kuris jai nebuvo lengvas.

PASIKEITIMAS AUŠROS VARTŲ PARAPIJOJE

Penktadienį, šio mėnesio 15 d., Gerb. Tėvas Jonas Borevičius buvo paskirtas T. T. Jėzuitų rezidencijos Montrealyje viršininku ir tą pačią dieną Jo Eminencijos raštu paskirtas Aušros Vartų parapijos klebonu.

Tėv. J. Kubilius laikys padėkos Šv. Mišias sekmadienį 11 val. Šiandien jis norėtų išreikšti savo labai gilią padėką visiems ir visoms už pasitikėjimą, gražų ir darnų bendradarbiavimą, bet ypač parapijos Komiteto nariams, katalikiškoms organizacijoms, lietuvių Montrealio bendruomenei, Seselėms, lietuviškoms mokykloms. Nerane vieno Montrealyje namo, kuriam jis nebūtų dėkingas už sunkiose valandose ištiestą pagalbos ranką. Taip pat jis širdingai dėkoja už didelį palankumą dvasinės vyriausybės, M. Komisijai ir daugeliui kitų. prancūzų organiazcijoms, K.

ŠV. KAZIMIERO

parapijoje aną šeštadienį buvo labai sėkminga metinė parapijos vakarienė, kuri davė 400 dol. grynų pajamų. Vakarienės metu bažnyčios reikalams suaukota 1320 dol. Viso gauta 1720 dol. bažnyčios naudai. Vakarienė buvo labai graži. Jai aukojo: kumpius J. Džiaugys, dešras V. Gurklys ir duoną A. Mikelienė. Klebonas kun. J. Bobinas visiems ir visoms už aukas ir darbą nuoširdžiai dėkoja.

BUS MEGSTUKŲ PARODA

Šv. Kazimiero parapijos salėje gruodžio 6 d., 7.30 v. v. bus megztukų - sveterių, motorims, mergaitėms ir vaikams, Dalyvėms dovanų įteiks , Bulding Corticelli Co. Visi kviečiami dalyvauti.
ding Corticelli Co. Visi kviečiami dalyvauti.

● **Šv. Kazimeiro** parap. klebonas kun. J. Bobinas pakrikštijo Eugenijos ir Jono Girdauskų dukrelę Susan Teresės vardu.

VISI KLB KRAŠTO TARYBOS NARIAI,

esantieji Montrealyje, prašomi susirinkti AV salėje tuojau po pamaldų šį sekmadienį, lapkričio 24 dieną pasitarti svarbiu reikalu. ryšium su KLB Kr. Tarybos sesija, paskirta šio lapkričio 30 d.

DOKUMENTINIUS KANADOS

lietuvių gyvenimą vaizduojančius filmus sekmadienį rodė broliai Žukauskai ir K. Baronas, kurie čia viešėjo savaitgalį, atvykę iš Hamiltono.

● **P. Aleksiejūnaitė** lankėsi NL redakcijoje, sutvarkė kelias prenumeratas ir įsigijo V. Mykolaičio - Putino „Sukilėlius".

DLK VYTAUTO KLUBO 50 METŲ SUKAKTUVĖS

Iškilmingas 50-ies Klubo veikimo metų sukaktuvių minėjimas Klubo patalpose šį šeštadienį, lapkričio 23 d., 7 val. vakaro. Ruošiama iškilminga vakarienė, 7 val. vakaro Klube. Klubo valdyba oficialiai pakvietė KLTCK ir visus KLT narius joje dalyvauti iškilmingame minėjime. Iškilmei pamінėti yra išleistas specialus leidinys, kuriame bus paskelbta Klubo istorija už visus 50 veikimo metų.

ŠV. ELZBIETOS

draugystės Šv. Mišios ir bendra Komunija bus šį sekmadienį, lapkričio 24 dieną, 9 val. ryto Šv. Kazimiero bažnyčioje. Po Mišių bus bendri pusryčiai parapijos salėJje po bažnyčia. Visos Draugystės narės kviečiamos dalyvauti šioje mūsų iškilmėje.

DLK VYTAUTO KLUBO

nominacijose sekmadienį į pirmininkus pasiūlyti kandidatais J. Skinkis ir J. Vilkaitis, sekr. liko J. Džiaugys, pašalpinių— O. Vilkaitienė ir L. Gudas.

GERA NAUJIENA

Vietoje mokėti didelį pinigą už nuomą, kuri niekuomet negrįžta, pigiai ir lengvomis išsimokėjimo sąlygomis galite turėti nuosavus namus. Duodame jums visas statybos medžiagas iki paskutinės vinies paruošta statybai su visomis instrukcijomis ir daugybe skirtingų modelių ir išplanavimų pasirinkimu. Naujame projekte turime dar labai gerų statybai sklypų prie pat 18 vieškelio. Puikus susisiekimas. Tenai statant, turėsite patyrusių statybininkų patarmus ir visokeriopą paramą. Kas negali pats statyti arba laisvu laiku pagelbeti, tam Progress Construction Ltd. pastatys ir satyba atseis daug pigiau negu perkant gatavą namą. Todėl dabar planuokite ir pavasarį statykite savo šcimai namus.

Jau du tautiečiai tokius namus užsisakė. Jie apvažinėjo visą Montrealį, matė daugybę namų ir yra labai atsargūs, bet apsistojo prie mūsų ekonomiško projekto. Daugiau informacijų gausite iš P. Mažeikos telefonu: MO 4-0507.

TORONTO

DĖMESIO — DĖMESIO!

Kariuomenės šventės proga, Lapkričio 23 d.

Prisikėlimo salėje ruošiamas

balius

Skambės savanorių bei karių senoviškos ir naujoviškos dainos, bus loterija ir kiti įvairumai. Šokiams gries **„Trimitas".**

Veiks pilnas bufetas. Pradžia 7 val. 30 min.

Studentai įeina už pusę kainos. Biletai prie įėjimo.

Kviečiama visuomenė kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Šventei Ruošti Komitetas.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Šventės išvakarėse lapkričio 23 d. Prisikėlimo salėje bus pobūvis su „Trimito" išpildoma koncertine dalimi. Sekmadienį, 11 val. sav.-kūr. organizuotai dalyvauja Šv. Jono bažnyčioje pamaldose, o šauliai — Prisikėlimo.

Sekmadienį 4 val. toj pat salėje įvyks akademija. Paskaitą skaitys ats. plk. J. Šlepetys. Meninėje programoje dalyvaus „Varpas" ir kt. Prezidiumą sudarys Vyties Kryžiaus kavalieriai, kūr.-savanoriai, karišių org. atstovai.

● **Ateitininkų** suvažiavimo metu Prisikėlimo salėj įvyko iškilminga Akademija. Programoje: jaunučių įžodis, prof. S. Sužiedėlio paskaita, meninė dalis, kurią išpildė Hamiltono ir Toronto moksleiviai ir jaunieji ateitininkai.

● **Solidarumo mokestis** yra planingai ir uoliai renkamas toliau.

● **Draugiškose** rungtynėse Aušra nugalėjo Tridents ir Toronto Universiteto Osgoode Hall; Church lygos rungtynėse Aušra nugalėjo St. Brigita ir St. Anselm Aušra S. pralaimėjo St. Cecil. B.-C. lygos pirmosios rungtynės ateinantį sekm. Žais Aušra —Latvia.

DR. M. KAVOLIUI

sukako 60 metų lapkričio 14 d. Tą dieną Toronte įvyko rudeninė Kanados sinodo kunigų konferencija Pirmoj liut. bažnyčioj, Bond Str. Ji prasidėjo išpažintim su šv. komunija ir pasibaigė diskusijom parapijos administraciniais reikalais.

● **Nek. Prasid. seselės** lapkr. 16 d. pradeda rankdarbių kursus, kurie vyks kiekvieną šeštadienį nuo 3 iki 5 avl. 46 Deleware Ave. telef. LE 4-5773. Priimamos mergaitės nuo 13 m. amžiaus.

JAUNIMO VAKARĖLIS

Šį sekmadienį, 7.30 v., Šv. Jono salėje vytietes sportininkės rengia Sadutės vakarėlį. Kas tai per naujiena, sužinos atvykę. Šokiams bus europietiška ir kita gera muzika. Vytietės ruošia ir linksmą programėlę. Svetimtaučiai vakarėlin neįlei džiami. J

DR. J. ŠEGAMOGAS
CHIRURGINĖ ir BENDROJI PRAKTIKA
Office 5441 Bannantyne
(kamp. Woodland)
Verdun. Tel. PO 7-3175.
Priėmimo val.: 2-4; 7-9; šeštadieniais 11-1
arba pagal susitarimą.
Namų 1038 Osborne Av.
Verdun. Tel.: PO 6-9964.

DANTŲ GYDYTOJAS
DR. J. MALIŠKA
priima: 9 a. m.—10 p. m.
5441 Bannantyne,
(kampas Woodland)
Tel.: PO 8-4547

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS
Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
Tel. PL 9958

Dr.E.Andrukaitis
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

Raštinė vakarais:
2104 Mount Royal St. E.
LA 1-7926—8873
René TALBOT
Advokatas
Suite 306, Aldred Bldng.
507 Place D'Armes
VI 9-8045

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LL. D.
Suite 25—26
152 Notre Dame St. E.
UN 6-8969*
Res. 5657—12 Ave., Rsm.
RA 2-5229

ADVOKATAS
JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
Montreal. UNiversity 6-7026
Res.: 40 Lafleur, LaSalle, tel. HU 9-1653

NOTARAS
MILTON W. WINSTON,
B. A., B. C. L.
Suite 504 ir 505
4 Notre Dame St. E.
Montreal. UN 6-6556

Konsultacijos: išanksto susitarus.
ANDREW W. DUDLEY, B.Sc., D.S.C., A.C.C.F.
Chiropodistas — kojų specialistas
Graduete Chicago College Chiropody ind Foot Surgery
6975 St. Denis. CR 4-2556 Montreal..

SUDBURY, ONT.
PARDUODAMAS
10 kambarių gerame stovy su baldais namas. Pajamos $ 280,00 mėnesiui. Kaina $ 24, 507,60, grynais $ 3,500,00. Priežastis - išsikelimas gyventi į Montrealį. Kreiptis P. Adamonis-District Estate Brokers 177 Sherbrooke St. W. Montreal.PL 8501.

LOUIS MONGEAU
KURO ALIEJUS
No. 1 Imperial Products
241—1 Ave., LaSalle.
PO 8-3237

I. G. ELECTRIC R'd.
Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
3260 Curatteau
Montreal. Tel. CL 5-5515

Dr. E. ZUBRIENĖ
Dantų Gydytoja
1577 Bloor St. W.
(netoli Dundas St.)
TORONTO
Tel. LE 2-4108

A. LIŪDŽIUS, B. A.
Viešasis Notaras
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai.
Teisiniai patarnavimai.
Morgičiai.
91 Roncesvalles Ave.
Toronto 3, Ontario.
Telefonas: LE 6-5613.

Raštinė: LE 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 Bloor W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas
280 Roncesvalles Ave
Telefonas LE 4-4778
Priėmimo valandos: 11-1 v. vakarais nuo 6-8 v.; trečiadieniais ir šeštadieniais 11-3 v. pp. Kitu laiku, susitarus.
Naujas kabinetas

Dr. A. VALADKA
1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)
Telefonas LE. 1-2933
RENTGENAS
priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. v. Šeštadieniais nuo 11 val. iki 1 val. p. p. Ketvirtadieniais kabinetas uždarytas.

DR. V. SADAUSKIENĖ
Dantų gydytoja
129 Grenadier Rd.,
(2 namas nuo Roncesvalles)
TORONTO
Tel. LE 1-4250

Vienybėje — Galybė!
Taupyk ir skolinkis kredito kooperatyve
„PARAMA"
Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos.
Darbo valandos:
Pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 10—12 val. prieš piet ir nuo 7—9 val. va-
Ketvirtadieniais tiktai nuo 10—12 val. prieš piet.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.
Toronto, Ont. Telefonas LE 2-8723

Ken Wiles Ltd. -- **REALTOR**
1675 BLOOR St. W. (prie Indian Rd.)
Tel. Ofiso: **LE 4-7584.** Namuose: **LE 4-0773**
ST. JOKUBAITIS
Atstovauja didžiausią namų biznių ir nekilnojamo urto pardavimo įstaigą.
Didelis namų, biznių pasirinkimas, specialiai H. Parko raj.
Sudaromos paskolos-morgičiai. Sąžin. ir malonus patarn.
Jeigu norite pirkti arba parduoti namą, tuojau **skambinkite ir klauskite ST. JOKUBAITIS**
telef.: įstaigos LE 4-7584, namų LE 4-0773.